

aliosque vocatos praedictos ex altera partibus, etiam titulo oneroso, habere et oblinere; ipsisque Scipioni cardinali, et Marco Antonio, aliisque vocatis praedictis plenissime in omnibus et per omnia suffragari; illosque praemissorum effectu pacifice frui, et gaudere debere; nosque, et Sedem, cameramque praedictas, tam ad eorundem praemissorum plenariam observationem, quam ad ipsius Scipionis cardinalis, Marci Antonii, et aliorum vocatorum praedictorum in pacifica eorum possessione et usu manutentionem perpetuo teneri, ac de omni et quacumque evictione obligatos esse et fore decernimus et declaramus, prout in verbo Romani Pontificis promittimus, ac nos et cameram apostolicam, illiusque bona quaecumque nominatim et in specie pro eorundem praemissorum observatione, etiam in casu cuiuscumque evictionis dictorum iurium, tam de facto, quam de iure, ac quovis casu, etiam inopinato et inexcogitabili in ampliori forma camerae apostolicae in ipsorum Scipionis cardinalis, Marci Antonii, et aliorum vocatorum praedictorum favorem, obligamus et hypothecamus.

Clausula sublatá, etc.

§ 62. Sicque nostrae mentis, intentionis, et incommutabilis voluntatis fuisse et esse attestamus, et ita in omnibus et singulis praemissis ab omnibus censi, ac per praedictos cardinales Urbis vicarios, ac dictae basilicae sanctae Mariae Maioris archipresbyteros, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarios, necnon thesaurarios, clericos praesidentes camerae nostrae praedictae, et quoscumque iudices ordinarios et extraordinarios, commissarios, necnon curiae causarum eiusdem camerae et palatii nostri apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et nuncios (sublatá, eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et defini debere,

irritumque et inane quicquid, secus a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, pariter decernimus, statuimus et mandamus.

§ 63. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac quibusvis aliis nostris litteris et dispositionibus, necnon similis memoriae Symmachi; ac Callisti, Gregorii IX et XIII, Ioannis XXI, Clementis VII, Innocentii VI et VII, Pauli II, III et IV, Iulii etiam III, Pii similiter IV et V, ac Sixti pariter V, et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae et camerae praedictae non alienandis, et male alienatis recuperandis, ac dicta Pii IV etiam praedecessoris de registrandis, necnon de iure quaesito non tollendo, et de non concedendis gratiis ad instar, et de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de exprimendo vero valore, aliisque nostris et cancellariae nostrae apostolicae regulis, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis, fieri prohibentis, ac Bonifacii Papae VIII de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo quis vigore praesentium ultra tres dietas ad iudicium non trahatur, aliisque apostolicis ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus, necnon dictarum basilicae S. Mariae Maioris, et ecclesiae S. Laurentii, et aliarum ecclesiarum (iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliá roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, pro tempore existentibus dictae basilicae archipresbytero, capitulo, canonicis, beneficiatis, clericis et cappellanis, necnon presbytero cardinali sub cuius titulo dicta ecclesia sancti Laurentii existit, necnon camerario, thesaurario, auditoribus, clericis, aliisque magistratibus, officialibus et iudicibus praedi-

Derogationes constitutionum, et aliorum contrariorum quorumcumque.

ctis, ac etiam dilectis filiis populo romano contra forenses et alienigenas, necnon archiconfraternitati, confraternitatibus, praeposito, religiosis, congregationi presbyterorum, illorumque superioribus, necnon cappellae, aliisque praedictis omnibus et singulis, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, etiam motu pari et consistoriabiliter, etiam in fundatione et primaeva institutione, seu aliás quomodolibet, concessis, approbatis et innovatis; etiamsi in eis caveatur, quod cappellanae, prioratus, et alia beneficia praedictae Urbis, nullis nisi civibus Romanis, aut civium Romanorum originariorum filiis, et forsitan aliis certo inibi expresso modo qualificatis conferri possint, aut aliás de illis, etiam per Sedem praedictam pro tempore factae provisiones et aliae dispositiones nullae sint: quibus, omnibusque aliis, quae praesentibus quomodolibet obesse possent, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi etiam veriores, totosque et integros etiam praesentibus pro expressis insertis ac de verbo ad verbum registratis habentes, illis aliás in suo robore permansuris, ad effectum praesentium, et validitatis omnium et singulorum praemissorum, hac vice dumtaxat harum serie, motu, scientiá et potestatis plenitudine paribus, specialiter et expresse derogamus et derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio specialis.

§ 64. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, approbationis, confirmationis, roboris, adiectionis, supplementi, sanationum, abrogationum, declarationum, correctionis, mutationis, additionis, dispositionis, ere-

ctionis, institutionis, concessionum, assignationum, applicationum, appropriationum, declarationum, statutorum, ordinationum, mandatorum, commutationis, exemptionum, liberationum, decretorum, inhibitionum, dimissionis, relaxationis, iussionis, indultorum, requisitionis, constitutionis, deputationis, reservationum, donationis, cessionis, elargitionum, positionis, substitutionis, subrogationis, pronuntiationis, sublationis, promissionis, attestationis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXV, v kalendas novembris, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 28 octobris 1615, pontif. anno XI.

CCLXXIII.

Institutio confraternitatis utriusque sexus christifidelium in almá Urbe, sub invocatione sanctorum Benedicti et Scholasticae de Nursia, cum indulgentiarum elargitione et quotannis unum ex capitali poenâ damnatis liberandi facultate.

Paulus Papa V,

ad perpetuam rei memoriam

Pastoris aeterni, qui pro gregis salute in arâ crucis immolari voluit, vices quamquam immeriti gerentes in terris, pia christifidelium vota, quae ad divini cultus augmentum et ipsorum fidelium salutem spectant, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, eosdemque fideles ad religiosa opera exercenda, indulgentiis et peccatorum remissionibus invitamus, ut per operum huiusmodi exercitium ad aeternae beatitudinis gaudia pervenire mereantur.

P. m. m.

Laertius Cherubinus et alii Pontifici supplicavit pro erectione confraternitatis sanctorum Benedicti et Scholasticae in Urbe.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii Laertius Cherubinus I. U. D. in Romanam curiam advocatus, ac Benedictus Passerinus etiam I. U. D., nec non Sebastianus Massaronus, Olympius Cistarellus et Franciscus etiam Passerinus, nobis nuper exponi fecerunt, ipsi et alii, qui a terra nostra Nursiae et locis adiacentibus Spoletanae dioecesis originem ducunt, peculiari devotione ducti erga sanctum Benedictum clarissimum Nursiae lumen et decus, et ut saluti suae magis consulant, aliosque christifideles ad eiusdem devotionis studium accendant, in ecclesiam sancti Eustachii de eadem Urbe unam utriusque sexus christifidelium confraternitatem, sub invocatione eiusdem sancti Benedicti et sanctae Scholasticae, ad Dei gloriam, animarumque suarum salutem, per nos erigi summopere desiderant.

Quam Pontifex erigit. § 2. Nos, piis dictorum Laertii, ac Benedicti, Sebastiani, Olympii et Francisci, ac aliorum praedictorum desideriis huiusmodi annuere, animarumque saluti paternam charitatem prospicere cupientes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, in praedictam ecclesiam sancti Eustachii unam utriusque sexus christifidelium confraternitatem, quae non sit pro hominibus unius specialis artis, sub invocatione praedictae, sine alicuius praedictae, apostolicam auctoritatem, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus.

Confratribus dat facultatem processionaliter incedendi, divina officia in suo oratorio recitandi, ac licita statuta pro confraternitatis regimine condendi. § 3. Nec non confratribus dictae confraternitatis pro tempore existentibus, ut processionaliter incedere, divina officia in suo oratorio recitare, et pro ipsius confraternitatis negociis se congregare, ac quaecumque statuta, capitula, ordinationes et decreta, pro salubri eorum et dictae confraternitatis regimine et directione necessaria et opportuna (licita tamen et honesta, sacrisque canonibus, et Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus apostolicis non contraria, per dilectum fi-

lium nostrum in aliam Urbe vicarium in spiritualibus generalem examinanda et approbanda) facere et edere, illaque pro tempore, prout eis videbitur, praevia simili examinatione et approbatione, mutare et alterare, corrigere et in melius reformare,

§ 4. Ac insuper omnia et singula legata, relicta, res et bona quomodolibet qualificata, mobilia et immobilia, per quoscumque christifideles dictae confraternitati per viam testamenti, donationis, aut alias quomodolibet pro tempore elargita et relicta, recipere, illaque per eorum officiales et deputatos regere, gubernare et administrare, ac in ipsius confraternitatis et eius piorum operum usus convertere, ita tamen ut de receptis et administratis per eos eidem vicario, iuxta decreta Concilii Tridentini, rationem reddere teneantur;

§ 5. Praeterea singulis annis unum reum quem petierint, et a dilecto filio moderno et pro tempore existente dictae Urbis gubernatore obtinuerint, capitali poenam (praeterquam ob crimen haeresis, laesae maiestatis, falsificationis monetae, aut litterarum apostolicarum, assassinii aut sacrilegii, necnon homicidii deliberati, aut extractionis frumentorum, vel aliarum frugum et rerum, contra apostolicas constitutiones, extra Statum Ecclesiae) damnatum liberare, dummodo tamen pacem ab offensis, vel eorum haeredibus habuerit, libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus. Mandantes propterea eidem nunc et pro tempore existenti dictae Urbis gubernatori, ut singulis annis in perpetuum dictis confratribus unum ex capitali poena damnatis liberum dimittat et concedat, ipsumque per eosdem confratres pro tempore liberatum ab omni poena capitali eo ipso absolutum, eumque ad patriam, famam, gradus, honores et bona quaecumque

Et quaecumque ab eadem bona confraternitate quoquomodo acquisita regendi, et in illius pios usus convertendi.

Indultum etiam quotannis unum capitaliter condemnari liberandi concedit.

1 Hoc habes in cap. IX, sess. XXII de reform.

(praeterquam fisco incorporata) plenarie restitutum et reintegratum, nec illum super praeteritis delictis et excessibus ulterius molestari vel perturbari posse, discernimus et declaramus.

Indulgentias infrascriptas elargitur, videlicet: confraternitatem ingredientibus, die primam ingressus, plenariam.

§ 6. Postremo, ut dicta confraternitas maiora in dies suscipiat incrementa, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui dictam confraternitatem in posterum ingredientur, die primam eorum ingressus, si vere poenitentes et confessi sanctissimum eucharistiae sacramentum sumpserint, plenariam;

Ac in articulo mortis, etiam plenariam;

§ 7. Necnon tam ipsis, quam pro tempore describendis in dicta confraternitate confratribus et consororibus, in cuiuslibet eorum mortis articulo, si vere poenitentes et confessi, ac sacra communione refecti, vel quatenus id facere nequiverint, saltem vere contriti nomen Iesu, ore si potuerint, sin autem corde, devote invocaverint, etiam plenariam;

Et pariter visitantibus illius ecclesiam vel oratorium, in diebus festis sancti Benedicti et Scholasticae;

§ 8. Ac eisdem nunc et pro tempore existentibus confratribus et consororibus vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui praedictae confraternitatis ecclesiam vel cappellam seu oratorium in die festo eorundem sanctorum Benedicti et Scholasticae, a primis vespere usque ad occasum solis diei huiusmodi, singulis annis devote visitaverint et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Indulgentiam annorum septem, et totidem quadragesimarum eisdem confratribus, quaedam pia opera facientibus.

§ 9. Insuper dictis confratribus et consororibus etiam vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui praedictam ecclesiam vel cappellam seu oratorium in Nativitate, ac secundo

Paschatis Resurrectionis D. N. Iesu Christi, necnon Nativitatis et Assumptionis beatae Mariae Virginis festis diebus, a primis similiter vespere usque ad occasum solis dierum huiusmodi, singulis annis devote visitaverint, et ibi, ut praefertur, oraverint, quo die praedictorum id egerint, septem annos et totidem quadragesimas;

Indulgentiam quoque sexaginta dierum pro quaedam opera exercendibus.

§ 10. Quoties vero missis et aliis divinis officiis in dicta ecclesia vel cappella seu oratorio pro tempore celebrandis et recitandis, seu congregationibus publicis, vel privatis eiusdem confraternitatis ubi vis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint, vel procuraverint, necnon etiam, qui corpora defunctorum tam confratrum et consororum dictae confraternitatis, quam aliorum ad sepulturam associaverint, aut quaecumque processiones de licentia vicarii praedicti faciendas, sanctissimumque eucharistiae sacramentum, tam in processionibus, quam cum ad infirmos, aut alias ubicumque et quomodocumque pro tempore deferretur, comitati fuerint, aut si impediti, campanae ad id signo dato, semel orationem dominicam et salutationem angelicam dixerint, aut etiam quinquies orationem et salutationem praedictas pro animabus defunctorum confratrum et consororum dictae confraternitatis recitaverint, aut peccatorem aliquem ad viam salutis reducerint, et ignorantes praecepta Dei et ea quae ad salutem sunt docuerint, aut quodcumque pietatis vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum sexaginta dies de iniunctis eis seu aliis quomodolibet debitis poenitentibus in forma ecclesiae consuetam relaxamus, praesentibus perpetuis futuris temporibus validis.

§ 11. Volumus autem quod si praedicta confraternitas alicui archiconfraternitati Legendum deferatur aut deferatur.

Indulgentiam annorum septem, et totidem quadragesimarum eisdem confratribus, quaedam pia opera facientibus.

haec confrater-
nitas alteri ar-
chiconfrateri-
tati uniatu-
tur. institua-
tur.

aggregetur, vel aliâ quavis ratione uniatu-
seu etiam quomodolibet instituat, prae-
sentes, et quaevis aliae litterae apostolicae,
illis nullatenus quoad indulgentias et re-
missiones praefatas suffragentur, sed ex
tunc eo ipso prorsus nullae sint.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die IX no-
vembris MDCXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 9 novembris 1615, an. pontif. XI.

CCLXXIV.

Quod de cetero perpetuis futuris tempo-
ribus quatuor adolescentes nationis
Ruthenae, ex iis videlicet qui ad uni-
tatem sanctae matris Ecclesiae redie-
runt, in collegio Graeco de Urbe re-
cipi et admitti valeant.

Paulus Papa V,

ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Decet Romanum Pontificem eos, qui,
pravis schismatum erroribus relictis, ad
sanctae matris Ecclesiae Catholicae Roma-
nae unitatem et communionem redierunt,
specialibus favoribus et gratiis prosequi,
ut illi in eiusdem Ecclesiae fide et obe-
dientia eo constantius perseverent, quo
cumulationibus beneficiis se affectos esse
perspexerint.

Statuit qua-
tuor adolescen-
tes Ruthenos
semper in col-
legio Graeco re-
cipi.

§ 1. Quapropter, ut natio Ruthena seu
Russa fide catholica ac sanâ et orthodoxâ
doctrinâ melius et commodius imbuatur,
providere volentes, supplicationibus etiam
venerabilis fratris Iosephi archiepiscopi
Kioviensis et Haliciensis totius nationis
praedictae metropolitae nobis super hoc
humiliter porrectis inclinati, quod de ce-
tero perpetuis futuris temporibus quatuor
dictae nationis, ex iis scilicet qui ad prae-
dictam unitatem redierunt, adolescentes
in collegio Graeco de Urbe praedictam ob-
causam recipi et admitti, ibique ad instar

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

aliorum dicti collegii alumnorum ali et
teneri, ac, in discedentium loca, alii eius-
dem nationis substitui debeant, apostolicâ
auctoritate, tenore praesentium, concedi-
mus et indulgemus.

§ 2. Iniungentes propterea venerabili
fratri nostro Benedicto episcopo Sabinensi
cardinali Iustiniano nuncupato, et pro tem-
pore existenti dicti collegii protectori,
eiusdem vero collegii rectori, ceterisque
ad quos spectat, in virtute sanctae obe-
dientiae, ac sub arbitrii nostri poenis man-
dantes, ut quatuor adolescentes huius-
modi in dictum collegium iuxta tenorem
praesentium admitti faciant et respective
admittant, illisque, ac in discedentium
loca usque ad praedictum numerum ex
dictâ natione pro tempore substituendis,
faveant et assistant, ac instar aliorum a-
lumnorum sine aliquâ prorsus differentiâ
tractent.

Præcipit car-
dinali prote-
ctori, aliisque
collegii mini-
stris, ut huius-
modi alumnos
admittant.

§ 3. Decernentes praesentes litteras va-
lidas, firmas et efficaces existere et fore,
suosque plenarios et integros effectus sor-
tiri et obtinere debere, ac irritum et inane
quidquid secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

Clausulae.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, nec non dicti
collegii (etiam iuramento, confirmatione
apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ robo-
ratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis
quoque, indultis et litteris apostolicis in
contrarium praemissorum quomodolibet
concessis, confirmatis et innovatis. Quibus
omnibus et singulis, eorum tenores prae-
sentibus pro expressis habentes, illis aliâs
in suo robore permansuris, hac vice dum-
taxat specialiter et expresse derogamus,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium
derogatio.

Datum Romae, apud sanctam Mariam
Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II de-
cembris MDCXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 2 decembris 1615, pontif. an. XI.

CCLXXV.

Declaratio circa ritus et caeremonias
ab episcopis et clero Ruthenis obser-
vandas.

Paulus Papa V,

ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Solet circumspicere Romani Pontificis
providentia, si qua² aliquando super lit-
teris ab apostolicâ Sede emanatis dubia
orientur, suae declarationis oraculo tol-
lere, et aliâs providere, prout temporum
et personarum qualitatibus debite pensatis,
conspicit salubriter in Domino expedire.

Tempore Cle-
mentis VIII fa-
cta est Ruthen-
orum unio cum
S. R. E.

§ 1. Aliâs siquidem felicitis recordationis
Clemens Papa VIII praedecessor noster
bonae memoriae Michaelis archiepis-
copum et metropolitam Kioviensem et Hali-
ciensem, ac totius Russiae, et cum eo ple-
rosque eius comprovinciales episcopos,
ac alios tunc expressos unâ cum omni
eorum clero et populo nationis Ruthenae,
seu Russiae, quae cum Romanâ Ecclesiâ
non communicabat, sed Graecorum schis-
ma sequebatur, intra gremium Ecclesiae
Catholicae et unitatem S. R. E. uti mem-
bra sua in Christo sub certis modo et
formâ recepit, univit, adiunxit, annexuit
et incorporavit, prout in dicti Clementis
praedecessoris sub plumbo desuper sub
datum Romae, apud sanctum Petrum, anno
Incarnationis Dominicae MDCXV, decimo
kalendas ianuarii, pontificatus sui anno IV,
expeditis litteris³ plenius continetur.

Nonnulli pu-
tabant, Clemen-
tem Papam Ru-
thenum ritum
extulisse.

§ 2. Cum autem, sicut venerabilis fratris
Iosephi archiepiscopi moderni Kioviensis
et Haliciensis nomine nobis nuper expo-
situm fuit, non desint, qui veritatis ignari,
aut ab aliis in errorem adducti, sibi per-
suadeant Romanam Ecclesiam per unionem
praemissam eorum ritus et caeremonias

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit si quae (R. T.).

3 Quae leguntur in Bull. tom. X, pag. 239
(R. T.)

in divinis officiis et sacramentorum admi-
nistratione tollere et extinguere voluisse,
unde scandalum multorum provenire di-
gnoscitur;

§ 3. Quapropter nos, ex pastoralis offi-
cii debito, inimico homini bono semini
superseminandi zizaniâ occasionem au-
ferre et errores huiusmodi ex mentibus
hominum evellere ac scandalis occurrere
volentes, necnon litterarum praedictarum
tenores praesentibus pro expressis habentes,
supplicationibus dicti Iosephi archie-
piscopi nomine nobis super hoc humiliter
porrectis inclinati, omnes sacros ritus et
caeremonias, quibus Rutheni episcopi et
clerus iuxta Ss. Patrum Graecorum in-
stituta in divinis officiis et sacrosancto
missae sacrificio, ceterorumque sacramen-
torum administratione, aliisve sacris fun-
ctionibus utuntur, dummodo veritati et
doctrinae fidei catholicae non adversentur,
et communionem cum Romanâ Ecclesiâ
non excludant, per unionem praemissam
tollere aut extinguere Ecclesiae Romanae
intentionem, mentem et voluntatem non
fuisse nec esse, neque id dici vel censi
potuisse nec posse; quinimmo dictos ritus
eisdem Ruthenis episcopis et clero ex
apostolicâ benignitate permisos, concessos
et indultos esse, sicut ex litteris praedictis
et Concilio Florentino apparet, et ex in-
stituto collegii Graecorum Urbis nostrae,
necnon aliorum, qui de ritu huiusmodi
servando, sicut accepimus, iuramentum
praestant, apostolicâ auctoritate, tenore
praesentium, decernimus et declaramus.

Paulus decla-
rat propriis ri-
tus observan-
tiam fuisse con-
cessam.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et
ordinationibus apostolicis, ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Obstantia tollit.

Datum Romae, apud sanctam Mariam
Maiorem, sub annulo Piscatoris, die X de-
cembris MDCXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 10 decembris 1615, pontif. an. XI.

1 Vocem qui addendam censuimus (R. T.).

CCLXXVI.

Statutum super susceptione muneris consecrationis pro episcopis Ruthenis¹.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

In supremo apostolatus solio divinâ dispositione, meritis licet imparibus, praesidentes, ad ea libenter intendimus, per quae ecclesiarum praesulum, praesertim in partibus remotis agentium, commoditati, et conscientiae securitati opportune consulitur.

Nonnulli episcopi Rutheni muneris consecrationis acciperant adstantibus episcopis latinis.

§ 1. Sane venerabilis fratris Iosephi archiepiscopi Kioviensis et Haliciensis totius nationis Ruthenae, seu Russae, metropolitanae, nomine nobis nuper expositum fuit, quod nonnulli, de quorum personis cathedralibus ecclesiis in partibus Russiae hactenus provisum fuit, licet iuxta ritum graecum post unionem eiusdem nationis cum Ecclesiâ Romanâ ab Apostolicâ Sede permissum vivant, tamen ob magnam ecclesiarum huiusmodi distantiam munus consecrationis in defectum episcoporum eiusdem ritus, assistentibus episcopis ritus latini, gratiam tamen et communionem Apostolicae Sedis habentibus, et aliâs canonice² susceperunt.

Quod fieri posse dubitavit aliqui.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, id inconsultâ Sede Apostolicâ fieri posse quidam dubitent, nobis propterea dictus Iosephus archiepiscopus humiliter supplicare fecit, ut desuper providere de benignitate apostolicâ digneremur.

Pontifex declarat Ruthenos episcopos consecrari posse cum adstantibus episcoporum latinorum et viceversa.

§ 3. Nos igitur, pro nostri pastoralis officii debito omnem circa praemissa dubitandi causam tollere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus et declaramus promotis ad cathedrales ecclesias in dictis partibus existentibus et

ritu graeco a Sede Apostolicâ permissio in unione praedictâ viventibus, consecrationis munus assistentibus duobus vel tribus episcopis ritus latini, gratiam tamen et communionem Sedis praedictae habentibus, et e contra, promotis ad cathedrales ecclesias ibidem existentes, qui ritu latino vivunt, assistentibus duobus vel tribus episcopis ritus graeci, in unione tamen praedictâ viventibus, et gratiam et communionem eiusdem Sedis habentibus, munus consecrationis impendi et ab illis suscipi, dummodo aliâs canonice impendatur, libere et licite posse, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die x decembris mdcxv, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 10 decembris 1615, pontif. an. xi.

CCLXXVII.

Confirmatio et declaratio constitutionis Sixti V super poenis et confiscationibus, quae fiunt in Statu Ecclesiastico, illarumque solutione Camerae Apostolicae debitâ, et formâ de cetero perpetuo servandâ¹.

Paulus Papa V,

ad perpetuam rei memoriam.

In supremâ beati Petri Sede (meritis licet imparibus) a Domino constituti, muneris nostri esse cernimus, ut, inter pastorales curas, populorum nostrae et S. R. E. ditioni in temporalibus subiectorum recto regimini nostram sollicitudinem impendamus, ac etiam provideamus, ut iuribus camerae nostrae apostolicae consulatur, ne ex ijs, qui irrepere solent abusus, ipsa

¹ Haec Sixti V Constitutio habetur in eius Constit. cxliv *Ad Romanum*, tom. ix, pag. 73; Eiusque confirmatio a Clemente VIII promulgata legitur in Const. x *Inter ceteras* (in h. nostra edit., Const. xii, tom. ix, pag. 508.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *canonice*. B. T.

camera apostolica aliquod patiatum detrimentum, et quae propterea sedulâ meditatione a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris salubriter constituta et ordinata fuisse comperimus, quo inviolabilius observentur, confirmemus et innovemus, nostraeque auctoritatis munimine robaremus, aliaque disponamus, quae in Domino conspicimus salubriter expedire.

Sixtus V edidit Bullam de qua in rubrica.

§ 1. Aliâs siquidem, accepto per felicis recordationis Sixtum Papam V praedecessorem nostrum, quod, etc. (*Omittitur tenor huius Bullae, quia eam habes supra loco cit. in notâ ad rubricam*).

Clemens VIII illam confirmavit.

§ 2. Quae quidem constitutio postmodum per recolendae memoriae Clementem Papam VIII etiam praedecessorem nostrum, per suam motusproprii cedulam sub die xxii mensis aprilis anni Domini mdcxii publicatam et affixam, confirmata fuit.

Hic Pontifex illius observationem distincto praecipit.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, successu temporis, ut humana fert conditio, constitutiones et motusproprius huiusmodi, culpâ etiam eorum qui in eodem Statu nostro temporalem iurisdictionem exercent, per eosdem ac forsitan graviores abusus eludantur, poenaeque, mulctae et confiscationes dictae camerae debitae similiter intervertantur, et alia incommoda, forsitan etiam cum delictorum impunitate, enascantur; nos, his malis opportuna remedia adhibere, eaque de medio tollere, ac dictae camerae nostrae indemnitati consulere cupientes, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, constitutionem praedictam, omniaque et singula in eâ contenta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus, approbamus et innovamus, eamque inviolabilis firmitatis robur obtinere et inviolabiliter observari perpetuis futuris temporibus debere constituimus et ordinamus; et nihilominus dilectis filiis nostris et Apostolicae Sedis in provinciis

eiusdem Status nostri de latere legatis, tenore praesentium, iniungimus, eorumque vicelegatis, praesidibus, rectoribus, gubernatoribus, locatenentibus, praetoribus, vicariis, notariis, cancellariis et scribis, aliisque officialibus, omnibus et singulis ad quos spectat et pro tempore spectabit, praecipimus et mandamus, ut eandem constitutionem inviolabiliter et ad unguem, sub poenis in eâ contentis et aliis infrascriptis, observent, exequantur et adimpleant.

§ 4. Praeterea motu, scientiâ, deliberatione et auctoritate paribus decernimus et ordinamus, quod vicelegati, praesides, rectores, notarii, cancellarii, ceterique officiales praedicti, nunc et pro tempore existentes, cum primum se ad eorum officia exercenda contulerint, teneantur expresse iurare, et iuramento desuper praestando declarare, se Sixti praedecessoris, ac praesentem constitutionem nostram in omnibus et per omnia sub poenis in eâ et nostrâ respective contentis et expressis inviolabiliter et ad unguem observaturos, nec illis sub quovis praetextu, quaesito colore, causâ, vel ingenio contraventuros; quodque nec ipsi, minusque pro tempore existentes nostri et dictae Sedis legati, nullo praetextu, titulo, iure, causâ et formâ, supplicationes huiusmodi ipsis vel eorum alicui pro tempore porrigendas, dandas, vel dimittendas, taxare et subscribere, compositionesque facere, decretaque quovis modo gratiam, seu remissionem poenae, seu delicti, directe vel indirecte, concernentia interponere, easque et illas registrarere et in acta referre, processusque, tam per viam supplicationum decretorum huiusmodi, quam gratiae compositionis, seu transactionis, vel remissionis, et similium, cassare et abolere non possint, neque valeant, nisi prius thesaurarii, aut iurium, ac proventuum dictae camerae conductores, vel poenarum depositarii et

Officialesque tenent declarant in ingressu officii cum iuramento promittente observantiam Bullae Sixti V et istius Constitutionis, et absque consensu thesaurariorum supplicationes, etc. non recipere nec signare.

seu eorum substituti, iuxta dispositionem, tenorem et formam instrumentorum cameralium cum eis celebratorum, expresse supplicationibus, decretis, gratiis, compositionibus, transactionibus et aliarum poenarum remissionibus, abolitionibus et similibus decretis desuper faciendis consenserint, illorumque consensum, ante aliquam aliam subscriptionem, in calce dictarum supplicationum et seu decretorum, vel abolitionum, aut etiam ad partes etiam propria eorum manu subscriptum praestiterint.

Aliter quoque receptas et signatas gratias et applicationes irritas declarat.

§ 5. Alioquin compositiones, decreta, abolitiones, registrationes, cassationes et alia quaecumque contra praesentium notarum, dictorumque instrumentorum cameralium et capitulorum in eis appositorum formam, continentiam et tenorem desuper faciendam et demandanda, nulla et irrita, nulliusque roboris et momenti sint et esse censeantur, prout ex nunc illa motu, scientia et potestate paribus cassamus, revocamus et annullamus, viribusque et effectu evacuamus, ac delinquentibus et condemnatis, et aliis quibuscumque in processibus, aliisque actis desuper pro tempore faciendis, vocatis et comprehensis, et seu alias interesse quomodolibet habentibus, nullatenus decernimus prodesse; quinimo contra eos pro poenis incursis, et seu in sententiis contra ipsos latis ac promulgatis et in progressu temporis ferendis et promulgandis contentis, procedi possit et valeat, non secus ac si compositiones, abolitiones, decreta, supplicationes et alia praedicta minime emanassent et seu facta fuissent.

Officialibus contravenientibus poenas infligit.

§ 8. Et nihilominus vicelegati, praesides, rectores, notarii, cancellarii, ceterique officiales omnes, qui secus fecerint, indignationis nostrae, et pro tempore existentis Romani Pontificis, privationis officiorum, ac mille ducatorum auri, ac alias etiam graviores, arbitrio nostro et eius-

dem Romani Pontificis, poenas incurrisse et incidisse intelligantur, et ad illorum solutionem cogi omnino possint ac debeant.

§ 7. Ceterum, ut praesentes perpetuis futuris temporibus observentur, neve aliquis earum ignorantiam praetendere, allegare, aut se excusare possit, volumus, decernimus et mandamus, quod earumdem praesentium transumpta¹, et, ut melius intelligantur, ipsarum compendia, sive summaria, vulgari sermone conscripta et annotata, in singulis civitatibus, terris, oppidis, castellis, villis et burgis Status nostri praedicti affigantur et publicentur, ac tam praesentium, quam summarii transumpta in cancellariis criminalibus, et in locis residentiae gubernatorum et officialium affixa perpetuo, sub poenam scutorum ducentorum dictae camerae applicandorum, conserventur.

Compendia harum Constitutionum vulgari sermone conscripta affigi iubet et publicari, et in locis residentiarum affixa retineri.

§ 8. In novorum autem legatorum praedictorum, a nobis et successoribus nostris pro tempore eligendorum et deputandorum, deputationibus, ac litteris desuper in quacumque forma quodcumque expediendis, apponi et exprimi omnino debere volumus et mandamus, quod legati praedicti eandem Sixti praedecessoris, necnon praesentem nostram huiusmodi constitutionem observare, adimplere et executioni demandare omnino teneantur et debeant; alias quaecumque, per eos contra illius tenorem faciendam, gerenda et mandanda, nulla et invalida sint eo ipso, prout ex nunc nulla esse itidem decernimus.

In deputationibus legatorum earundem constitutionem observantiam inungi iubet.

§ 9. In discessu vero, seu syndicatorum vicelegatorum, gubernatorum, praetorum, et aliorum officialium, quomodolibet pro tempore pariter deputandorum et eligendorum, cetera omnia per dictum Sixtum praedecessorem, ut supra, ordinata, a fisci procuratoribus, seu depo-

Officiales de contentis in dicta Bulla Sixti V syndicatorum mandati.

¹ Edit. Main. legit *transumptis*, erronee ut patet, nisi aliquid desit (R. T.).

sitariis, ac substitutis, et locorum syndicis, sub quingentorum aureorum ducatorum, ut praefertur applicandorum, et aliis poenis praedictis, observari et executioni similiter demandari debeant.

Et ita, ac non aliter iudicari decernit.

§ 10. Et ita in praemissis omnibus et singulis, et quolibet eorum, per legatos, vicelegatos, praesides, gubernatores, et locatenentes, praetores, vicarios, et alios officiales antedictos, omnes et singulos, nunc et pro tempore existentes, et quemlibet eorum, necnon omnes alios iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. cardinales (sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria omnia removet.

§ 11. Non obstantibus omnibus illis, quae dictus Sixtus praedecessor in suis litteris voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi praecipit.

§ 12. Volumus insuper, quod earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xviii decembris mdcxv. pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 18 decembris 1615, pontif. an. xi.

CCLXXVIII.

Decernitur monasteria congregationis monachorum Caelestinorum, Ordinis sancti Benedicti, observata reddituum quantitate, per abbates, aut priores

gubernari, in eisque, et non in aliis illorum membris familiam constitui¹.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ad sacram beati Petri Sedem, meritis licet imparibus, divina providentia vocati, circa statum congregationum ad divini cultus augmentum et religionis propagationem pie institutarum, sollicitis studiis intendentes, illa libenter statuimus et decernimus, per quae congregationes ipsae maiora, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, suscipere valeant incrementa.

Designantur hic monasteria quae per abbates gubernari debeant.

§ 1. Hinc est, quod nos, felici, prospere quoque monachorum Ordinis sancti Benedicti Congregationis Caelestinorum statui et salubri directioni, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere volentes, maturam deliberatione desuper habitam, supplicationibus etiam nomine totius Congregationis praedictae nobis humiliter porrectis inclinatis, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus et ordinamus, quod omnia praedictae Congregationis monasteria, quorum redditus et proventus ad congruam duodecim monachorum, computatis tam professis quam oblatiis et famulis, ex quibus saltem sex sacerdotes esse debeant, sustentationem sufficiunt, ab uno ex praedictis monachis, spectatae tamen virtutis et disciplinae, sub titulo abbatis;

Quae vero a prioribus.

§ 2. Alia vero monasteria, ex quorum redditibus sex dumtaxat, computatis omnibus ut supra, congrue ali et manuteneri possunt, per priores canonice eligendos iuxta dictae Congregationis instituta gubernentur, excepto tamen monasterio Sancti Spiritus de Maiella, quod primum omnium monasteriorum dictae Congregationis fuisse asseritur, et ideo ab abbate gubernari posse volumus, etiam si

¹ Istam Congregationem instituit Caelestinus V in sua Const. *Et si cunctos*, tom. iv, pag. 116.

praedictum monachorum numerum non habeat, dummodo non minus quam decem monachi, ut supra, in eo alantur.

Et qui priores in locum abbatum decedentium succedant.

§ 3. Priores autem, abbatibus decedentibus, monasteriis maioribus, per gradum, prout eorum virtutum merita et administrationis ratio postulare videbuntur, canonice similiter, ut praedicitur, praeficiantur.

Abbatum et priorum privilegia declarantur.

§ 4. Omnesque abbates et priores supra dicti gaudeant omnibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, et praeminentiis, quibus gaudent alii abbates et priores eiusdem Congregationis, quocumque iure, sine tamen praeiudicio iurium abbatis generalis, et aliorum, qui abbatis generalis munere functi fuerunt, eis iuxta dictae Congregationis statuta competentium, et ita quod propter praemissa monasteriorum status in aliquo non alteretur.

Alia monasteria minoria in capitulo unenda, in eisque familiam non retinendam.

§ 5. Alia vero monasteria, seu domus, et membra eiusdem Congregationis, praedictis monasteriis maioribus unita et annexa sint, et esse censeantur, iuxta distributionem in proximo futuro capitulo diffinitoriali faciendam. Et in ipsis minoribus monasteriis, seu domibus, ac membris sic unitis, nulla in posterum constituatur familia; sed in illo seu illa unus dumtaxat monachus sacerdos quadraginta annorum maior, ac probatae vitae, cum uno converso seu oblato collocetur, qui sint et censeantur ex familia monasterii, cui domus, seu membrum illud unitum et annexum fuerit, ac in ea ecclesia celebrent, et honorum ac reddituum curam respective habeant.

Clausulae.

§ 6. Si vero forte contigerit, ut aliquod seu aliqua ex minoribus monasteriis praedictis vel domibus ad formam monasterii maioris redigantur, competenterque doctentur, ita ut duodecim in eo monachi, vel saltem sex ali possint, ut praemittitur, tunc, cum capituli generalis consensu et

protectoris licentia, restituantur sub abbatibus vel prioris titulo respective gubernanda.

§ 7. Decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, nullo unquam tempore de nullitatis vitio notari, seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi vel retractari, seu invalidari, aut in ius vel controversiam vocari nullatenus posse, sed ab omnibus, quos concernunt et concernent quomodolibet in futurum, observari debere;

Si qua ampliori contigerit monasteria, abbatibus, vel prioribus regimini restituenda.

§ 8. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos ac commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et Congregationis praedictorum (etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque: aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud sanctam Mariam

Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX ianuarii MDCXVI, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 29 ianuarii 1616, pontif. anno XI.

CCLXXIX.

Institutio Congregationis monachorum Ordinis Cisterciensis in regnis Aragoniae, Valentiae, Maioricarum, et principatu Cathaloniae, et regno Navarrae, sub perpetua tamen obedientia abbatis et capituli generalis Cistercii.

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Pastoralis officii cura nobis, meritis licet imparibus, ex alto commissa, qua singulis ecclesiis, monasteriis, et regularibus locis adstringimur, nos admonet et inducit, ut circa statum monasteriorum, et locorum regularium praedictorum, ac praesertim eorum, in quibus ex aliquo defectu regularem observantiam deformatam esse percipimus, salubriter dirigendum operosis studiis iugiter intendamus; et ad ea, per quae meliori eorum directioni et reformationi, personarumque ibi divinis obsequiis et beneplacitis dicatarum saluti et quieti consulitur, nostrae vigilantiae partes, cum id praesertim per catholicos reges desiderari cognoscimus, propensius impertimur, prout salubriter in Domino conspicimus expedire.

Capitulum generale, apud Cistercium celebratum, unam Congregationem monasteriorum et locorum Ordinis Cisterciensis in regnis Aragoniae, Valentiae, Maioricarum et principatu Cathaloniae existens, cuius vicarium generalem, visitatores et diffinitores regendam instituit.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, multa monachorum Cisterciensis Ordinis monasteria in regnis Aragoniae, Valentiae, Maioricarum, ac principatu Cathaloniae consistentia, tum propter locorum distantiam, tum etiam propter aliorum dicti Ordinis negotiorum pondus, raro a suo abbate generali personaliter visitentur; idque

1 Huiusmodi Ordinis monachorum Cistercii erectionem, eiusque privilegia et alia, vide in Const. Paschalis II Desiderium, tom. II, p. 210.

non mediocre praedictis monasteriis (in quibus propterea regularis minuitur observantia, neque sicuti decet ab ipsorum religiosorum divinus cultus exercetur) detrimentum contrahere manifestum sit: et haec dilecti filii abbas generalis et capitulum generale Cisterciense de anno Domini MDCXIII apud Cistercium Chabillonensis dioecesis celebratum provide animadvertentes, cupientesque felix et prosperum monasteriorum regnorum et principatus praedictorum regimen et gubernium, in iisque disciplinae regularis observantiam, ac divini cultus augmentum, ubi deciderint, salubri ratione restitui (visis prius in capitulo generali actis communicationum et deliberationum, quas dilecti pariter filii abbates et priores dictorum monasteriorum super huiusmodi negotio in civitate Caesar-Augustana coram venerabili fratre archiepiscopo Caesar-Augustano congregati sub die XXVII ianuarii et aliis forsitan sequentibus diebus februarii mensium eiusdem anni inter se habuerant), unam omnium monasteriorum et aliorum regularium locorum dicti Ordinis in regnis et principatu praedictis Congregationem, ab uno vicario generali, diffinitoribus et visitatoribus, qui patres regimini vocari deberent, regendam et gubernandam, modis et formis sequentibus instituendam censuerint et decreverint;

Auctoritas tamen abbatis et capituli generalis et quatuor primariorum abbatum Ordinis integra remaneat.

§ 2. Ita videlicet, quod, Congregationis huiusmodi erectione non obstante, auctoritas, superioritas, et iurisdictio abbatis et capituli generalis, et quatuor primariorum abbatum totius Ordinis Cisterciensis pro tempore existentium, in omnibus et per omnia salva et integra remaneret, et vicarius generalis, diffinitores, visitatores, abbates, et quicumque dictae Congregationis superiores, atque subditi pro tempore existentes, generalem et quatuor primarios

1 Sed potius legendum videretur afferre vel simile u. r.).

abbates praedictos, nec non capituli generalis pro tempore deputatos commissarios, Congregationem noviter erigendam huiusmodi, seu eius monasteria et loca, in capite et in membris, in spiritualibus et temporalibus reformare volentes, reverenter recipere et admittere tenerentur, eodem plane modo ac si monasteria et loca praedicta numquam in Congregationem huiusmodi reducta forent;

§ 3. Quodque etiam tenerentur ipsius capituli generalis statuta et diffinitiones in omnibus servare, et contributiones Ordinis, subsidia quoque charitativa pro illius necessitatibus per capitulum generale pro tempore imponenda persolvere, nec non, quoties capitulum generale huiusmodi celebrabitur, duos abbates nomine totius huiusmodi Congregationis, illius expensis, cum omnibus decretis et statutis, quae de quadriennio in quadriennium in eorum¹ capitulo provinciali pro bono Congregationis regimine conficerent, ut ea ab ipso capitulo generali approbarentur et confirmarentur, vel, si iustum foret, reicerentur et abrogarentur, transmittere;

§ 4. Vicarius quoque generalis, visitatores, et diffinitores, prout forent capitulariter electi, illico duplicae fidelitatis iuramentum Ordini, idest capitulo, et abbati generali Cisterciensi, quod nihil unquam directe vel indirecte illis contrarium facerent vel fieri procurarent aut procurari permetterent, praestare pariter tenerentur;

§ 5. Utque vicarius generalis, diffinitores, et visitatores praedicti ita essent quadriennales, quod eorum nullus ultra quadriennium quavis ex causa continuare posset; abbates vero omnes perpetui forent;

§ 6. Porro ut, vacatione alicuius huius Congregationis monasterii pro tempore adveniente, vicarius generalis, diffinitores,

et visitatores, sese, non in vacante, sed in aliquo alio monasterio vel loco congregare, ibique tres monachos ex vacantis monasterii eiusdem Congregationis professis, quos ad vacantem praelaturam digniores esse cognoscerent, eligere; sicque electos per aliquem abbatem seu priorem, nihil de personis electis scientem, cum litteris clausis, conventui et monachis monasterii vacantis capitulariter congregatis, ut ex tribus unum in suum abbatem eligerent, praesentare, seu praesentari facere deberent; conventus vero et monachi interim inter se colloquia habere, aut ex capitulo discedere, donec electio (cui deberet ipse abbas seu prior praesidere, cum litteris clausis, ut praefertur, mittendus) per vota seu suffragia secreta perfecta foret, non permetterentur;

§ 7. Quodque etiam, si contingeret, abbatem generalem Cisterciensem futuram huiusmodi Congregationem eo tempore, quo capitulum provinciale dictae Congregationis celebrandum esset, visitare, liceret ei ipsi capitulo praesidere personaliter; idque etiam esset de quatuor primariis abbatibus, necnon a capitulo generali pro tempore deputato commissario, si ipsorum aliquem eo tempore in illis partibus adesse contingeret;

§ 8. Aliaque decreverunt, et ordinaverunt, prout in scripturis desuper factis plenius dicitur contineri;

§ 9. Quare nos (supradictis ordinationibus, ab abbate et capitulo generali praedictis, ut praefertur, praescriptis, per aliquot ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, doctrinam, prudentiam, pietatem, et rerum usu praestantes iussu nostro diligenter examinatis) supplicationibus charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, unam omnium et singulorum monasteriorum et aliorum regularium locorum dicti

Abbas insuper generalis, vel quatuor primarii abbates Ordinis, vel commissarius a capitulo generali destinandus, personaliter dicto capitulo provinciali praesidere possint.

Aliaque nonnullas ordinationes dictum capitulum generale desuper statuit.

Quibus capituli generalis statuta diligenter examinatis, Pontifex ad preces regis Hispaniarum dictam Congregationem modo hic expresso erigit.

Ordinis regnorum Aragoniae, Valentiae, Maioricarum ac principatus Cathaloniae consistentium Congregationem (per unum vicarium generalem, dignitate tamen abbatiali insignitum, ex monasteriis dicti Ordinis praedictorum regnorum ac principatus, et pro hac prima vice ex regno Aragoniae, in civitate Caesaraugustana convocatis prius per dilectum filium Vincentium Longuespec monasterii beatae Mariae de Laude Tornacensis dioecesis abbatem, aut alium a generali praedicto deputandum commissarium, pro prima dominica mensis octobris anni eiusdem Domini MDCXVI proxime futuri, aut alio commodiori die, omnibus et singulis tam perpetuis quam triennialibus abbatibus ac prioribus et administratoribus de Vervela et Escarpe monasteriorum dicti Ordinis Tirasonensis et Illerdensis respective dioecesium, nec non procuratoribus omnium et singulorum aliorum dicti Ordinis monasteriorum regnorum Aragoniae, Valentiae, principatus Cathaloniae et Maioricarum, divino prius implorato auxilio, auctoritate abbatis et capituli generalis Cisterciensis illis¹ a Sede Apostolica attributa, ac successive in capitulo provinciali dictae Congregationis de quadriennio in quadriennium ordine successivo in regno Aragoniae primo, et deinde in principatu Cathaloniae, et demum in Valentiae regno praedictis, perpetuis futuris temporibus, celebrando per vicarium aut commissarium praedictos, ac tres diffinitores, unum ex Aragoniae, ac alium ex Valentiae regnis, et reliquum ex principatu Cathaloniae, potestate atque auctoritate aequales, nec non duos visitatores, patres regiminis noncupandos, abbates vel non abbates, sed probatae vitae religiosos, ex conventibus monasteriorum regnorum et principatus

praedictorum per Vincentium aut commissarium huiusmodi pariter pro hac prima vice, et deinde in singulis futuris capitulis provincialibus, ut supra, celebrandis, per schedulas et vota secreta ab illius² capitularibus ferenda nominandos, regendam et gubernandam³) apostolica auctoritate, tenore praesentium, sine cuiusque praeiudicio, et salvis infrascriptis, erigimus et instituimus:

§ 10. Ac insuper, quod de cetero omnia et singula dicti Ordinis monasteria in Aragoniae et Valentiae, ac Maioricarum regnis, ac principatu Cathaloniae consistentia praedicta, cum primum illa et eorum singula, per cessum vel decessum aut quamcumque aliam dimissionem vel amissionem seu privationem vel promotionem ad alicuius ecclesiae regimen aut aliquam aliam dignitatem illa ad praesens obtinentium, vacare contigerit, non nisi per abbates quadriennales per eiusdem Congregationis vicarium generalem et diffinitores tantum nominandos, et modo, quo supra, per monachos eligendos, regi et gubernari debeant; et ad hunc effectum, ex nunc, prout ex tunc, in singulis monasteriis praedictis, cum vacaverint, ut praefertur, nomen, titulum et denominationem abbatum perpetuorum, etiam triennialium (ita quod de cetero perpetuis futuris temporibus monasteriorum eorundem abbates perpetui aut triennales vocari, denominari, seu censer, aut monasteria ipsa alicui in titulum conferri, vel commendari nullatenus possint; et si de eisdem monasteriis et eorum singulis aliter, quam per electionem huiusmodi de quadriennio in quadriennium, ut praefertur,

Abbatem ad quadriennium et certo modo eligendos decernit.

¹ Videretur legendum ab illis vel ab ipsis capitularibus (R. T.).

² Talem esse debere exitum huius syntaxis, prudens lector persentiet: perperam tum edit. Cherub. et Main. legunt nominandi, regendi et gubernandi (R. T.).

³ Aptius legeretur illi nempe Vincentio praedicto, aut alio commissario deputando ut supra (R. T.).

Ipsaque capituli statuta servare, contributiones persolvere, et ad illud duos abbates cum statutis interim in capitulo provinciali editis, transmittere tenerentur.

Vicarius, visitatores et diffinitores praedicti statim electi, ab abbate et capitulo generali nunquam contraire iurent.

Eorum officium quadriennio tantum duret, abbates vero perpetui sunt.

Eorundemque electio iuxta formam hic praescriptam fieri debeat

¹ Edit Main. habet eo sum pro eorum (R. T.).

faciendam pro tempore, dispositum fuerit, aut qui in abbates electi extiterint, electionem suam ad vitam, seu aliud tempus ultra quadriennium, confirmari, aut illis praefici, vel sibi de illis provideri, aut aliter de eis disponi contigerit, tunc, et eo casu huiusmodi electiones, confirmationes, provisiones, coadiutorum deputationes, et quaevis aliae dictionum monasteriorum dispositiones nullae, irritae et inanes existant et esse censeantur; ipsique vicarius generalis et diffinitores, quadriennio elapso, ad novi abbatis electionem in singulis monasteriis huiusmodi, modo, quo supra, procedere possint, et debeant), necnon monasteria praedicta, et eorum singula, illa videlicet quae per abbates triennales, ex nunc, alia vero quae per abbates perpetuos regi et gubernari consueverant, ex nunc, prout ex tunc, cum vacaverint, ut praefertur (ita quod, donec vacatio huiusmodi venerit, ceteris omnibus conditionibus et legibus eiusdem Congregationis iidem abbates perpetui adstricti sint, et si eos, aut eorum aliquem, ad alicuius ecclesiae regimen, aut aliam dignitatem promoveri contigerit, in Congregatione per praesentes erecta nullum officium consequi possint); ad quadriennium reducimus.

§ 11. Ceterum quod nullo unquam tempore, quovis quaesito colore, praetextu vel ingenio, etiam sub specie maioris reformationis, Congregatio per praesentes erecta ab obedientia generali suo debita discedere, aut aliquod ex illius monasteriis ab eadem Congregatione se segregare tentet seu tentare, minusque Castellae, sive Portugalliae Congregationibus dicti Ordinis, aut alicui eorum se iungere, adhaerere, aut uniri se facere vel procurare praesumat;

§ 12. Insuper quod a capitulo generali pro tempore deputatus commissarius, abbas vel non abbas, cuiuscumque nationis fuerit, dummodo dictum Ordinem expresse

professus sit, in visitandis huiusce Congregationis monasteriis, ad deputationes et privationes praelatorum, causa cognita, ut licentiose vivendi tollatur occasio, procedere valeat;

§ 13. Quodque, si quos eiusmodi Congregationis per praesentes erectae religiosos aliquando ab illius superioribus circa res graves (quas primum generale dicti Ordinis celebrandum capitulum declarabit) ad generalem appellare; quodque generalis ipsis unum vel plures iudices deputare etiam respective possit;

§ 14. Praeterea quod contributiones, praedicto Ordini per praedicta monasteria, illorumque abbates et conventus pro tempore existentes, debita, per capitulum generale taxentur, et omnes in unam summam reducantur, ut simul et semel in anno ei, qui a generali mandatum vel commissionem eas recipiendi habuerit, in posterum et in perpetuum a vicario Congregationis per praesentes erectae etiam pro tempore existenti transmitti debeant;

§ 15. Ac quod quotiescunque huiusmodi Congregationis monasteria ab aliquo commissario a generali capitulo praedicto deputando visitari contigerit, monasteriorum Congregationis per praesentes erectae sumptibus id fiat;

§ 16. (Ad maiorem vero unionem huius Congregationis sic erectae cum capite et aliis membris eiusdem Ordinis, et ut sumptibus parcatur minime necessariis, eadem Congregatio in curia Romana proprium procuratorem non habeat, sed opera et ministerio procuratoris generalis dicti Ordinis utetur, quem capitulum generale, seu abbas generalis eiusdem Ordinis nominaverit).

§ 17. Rursus quod, si ipsa Congregatio

1 Hec supplendum videtur: *gravari contigerit vel repererit, possint vel possit, etc.* (B. T.).

2 Perperam, ut videtur, edit. Cherub. et Main. legitur *existentes* (B. T.).

etae Congregationis procedere posse.

Monachis dictae Congregationis ad generalem Ordinis in rebus gravibus appellare permittit.

Contributiones, a generali capitulo taxandas, praecipit solvi per dictam Congregationem.

Commissarium, a dicto capitulo eligendum, dictae Congregationis monasteria eius sumptibus visitare decernit.

Congregationem hanc opera procuratoris generalis Ordinis in curia Romana uti iubet.

Congregationem, si negligat ad

capitulum generale unum abbatem mittere, poenam imponit.

abbatem unum ex eiusdem Congregationis monasteriis (quem loco duorum ex praescripto praedictarum ordinationum capituli generalis sufficere, et, eo infirmo aut quavis alia ratione impedito, alium mittendum esse declaramus) ad capitulum generale, quoties celebrabitur, non mitteret; poenam triplicatae contributionis totius summae unius anni suis monasteriis impositae generali capitulo acquirendam, ipso facto, absque alia eiusdem capituli declaratione, incurrat;

§ 18. Postremo, quod si in electionibus abbatum, vicariorum, diffinitorum et secretarii, ipsos vicarios, diffinitores, visitatores et secretarium sic electos et abbates (quorum nominatio ad dictum Philippum regem spectare asseritur ex privilegio apostolico, cui non est hactenus in aliquo derogatum) et quemlibet ipsorum fidelitatem dicto Ordini ab eis ut supra praestandam, in manibus praesidentis in capitulo provinciali, ut praefertur, celebrando, seu alicuius personae per vicarium pro tempore existentem nominandae, non praestitisse ac iurasse constiterit, electiones de ipsorum et cuiuslibet eorum personis factae, nullae et irritae sint, auctoritate et tenore praedictis, perpetuo pariter statuimus, decernimus et ordinamus.

§ 19. Ac demum, pro meliori regni Navarrae monasteriorum regimine (non intendentes eidem Philippo regi, nec monasteriorum eorumque abbatum perpetuitati, neque eorum praecipientis, privilegiis et praerogativis competentibus per praesentes in aliquo derogare, nec aliquo modo praeiudicare), ne sola remaneant, per Vincentium abbatem praedictum, seu alium commissarium destinandum, convocatis omnibus et singulis monasteriorum dicti regni abbatibus et prioribus in eorum Congregatione in civitate Caesaraugustana aut alio commodiori loco habenda, procurabit, ut Con-

gregationem per praesentes erectam ingrediantur ac uniantur; et quod eandem Congregationem ingressi ac illi uniti, et in ea, nostram auctoritate, per dictum Vincentium abbatem, aut alium commissarium a praedicto generali destinandum, recepti et admissi, suum etiam quarto loco post regnum Valentiae et ordine quartum diffinitorem habeant, ac ex tunc in ipsa Congregatione quatuor diffinitores existant, ac vicarius generalis etiam ex abbatibus necnon diffinitores, alique officiales ex religiosis monasteriorum regni Navarrae huiusmodi, cum conditionibus superius pro monasteriis regnorum Aragoniae ac Valentiae, Majoricarum et principatus Cathaloniae, illorumque abbatibus, necnon conventibus praescriptis (sine tamen praecedente iurisdictione eiusdem Philippi regis, quod ex privilegio pariter apostolico illi competere asseritur, cui non est in aliquo derogatum) eligi possint; ac praeterea abbates triennales, ceterosque officiales, qui nunc in monasteriis congregandis inveniuntur, in officiis et dignitatibus suis usque ad adventum Vincentii abbatis, aut alterius commissarii praedicti, et conclusionem capituli provincialis perdurent; postea vero officia omnia etiam monasteria electiva temporalia vacare etiam decernimus, ita ut ad novam abbatum electionem, modo quo supra, secundum supradicti generalis decretum, quoad fieri poterit, procedi debeat; excepto quod e tribus per vicarium et diffinitores praedictos nominatis in monasteriis de Veruela, Rueda, Escarpe et Labaix eorundem regnorum et principatus, quae de iure patronatus eiusdem Philippi regis existere, ut supra, asseritur, idem Philip-

1 Mendosissimam lectionem corrigere non facile est; forsitan legendum: *postea vero officia omniae tiam in illis monasteriis* (nempe regni Navarrae electiva vel temporalia vacare decernimus: ita ut, etc.).

Congregationem ab obedientia generali suo debita discedere, aut aliquod ex illius monasteriis ab eadem Congregatione se segregare tentet seu tentare, minusque Castellae, sive Portugalliae Congregationibus dicti Ordinis, aut alicui eorum se iungere, adhaerere, aut uniri se facere vel procurare praesumat;

Commissarium a capitulo generali deputandum concredit ad deputationes et privationes praelatorum di-

pus et eius successores Hispaniarum reges, quem maluerint, in abbatem nominare possint, prout et sicut antea nominabant.

Vicario, diffinitoribus et visitatoribus dictae Congregationis quaecumque pro eius regimine statuta condendi, in generali tamen capitulo Cisterciensi examinanda, facultatem tribuit.

§ 20. Praeterea, ut, pro felici et prospera Congregationis praedictae illiusque monasteriorum et personarum directione, regimine et gubernio, vicarius generalis, diffinitores et visitatores praedicti, in capitulo generali singulo quoque quadriennio celebrando, quaecumque statuta, ordinationes et decreta, salubrem Congregationis et illius monasteriorum huiusmodi statum, reformationem et gubernium concernentia (licita tamen et honesta, ac sacris canonibus et constitutionibus apostolicis, nec non Concilii Tridentini decretis, et ipsius Ordinis regularibus institutis minime contraria, et ab omnibus, ad quos quomodolibet spectabit, inviolabiliter observanda, in dicto tamen capitulo generali Ordinis Cisterciensis praesentanda et examinanda ac approbanda) condere, atque edere, ipsaque sic condita et edita, pro rerum, temporum et personarum qualitate et vicissitudine, prout dicto capitulo generali visum fuerit, immutare, corrigere et in melius reformare, cassare et penitus seu in parte abolere, et illorum loco alia de novo edere et condere libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et indulgemus.

Supradicta omnia inviolabiliter observari praecipit.

§ 21. Denique (salvis et firmis remanentibus per nos dispositis, statutis et decretis) omnes et singulas ordinationes superius insertas, et a capitulo generali pariter, ut praefertur, praescriptas, auctoritate et tenore praemissis approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adicimus, omnesque et singulos, tam iuris quam facti, ac solemnitatum etiam quantumvis substantialium, defectus, si quis forsitan desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Ac supradicta omnia, ut praefertur, disposita,

statuta, decreta et ordinata, ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, perpetuo firmiter et inviolabiliter observari et adimpleri debere;

§ 22. Praesentesque litteras nullo unquam tempore de nullitatis vitio (etiam ex eo, quod causae, propter quas emanarunt, coram locorum Ordinariis, aut aliis, verificatae et approbatae, vel interesse habentes vel praetendentes vocati non fuerint) notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam vocari, seu ad terminos iuris reduci, aut adversus illas quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium impetrari, neque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per nos, vel quoscumque alios Romanos Pontifices successores nostros, dictaque Sedem, etiam in crastinum assumptionis eorumdem successorum summi ad apostolatus apicem, vel alias, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, et de sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium pro tempore existentium consilio, sub quibuscumque tenoribus et verborum formis, ac ex quibusvis causis, pro tempore faciendis, etiamsi de illis ac eisdem praesentibus, earumdemque toto tenore ac datis specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, nullatenus comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum, et eum, in quo antequam emanarent erant, statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque data, per vicarium, diffinitores et visitatores praedictos, vel quoscumque alios interesse habentes eligenda, concessas, semperque validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri, ac vicario, diffinitoribus et visitatoribus, aliis-

Clausulus huius concessionis praeservativus apponit.

que interesse habentibus praedictis perpetuo suffragari;

Decretum irritans.

§ 23. Sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, ac dictae Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, etc., attentari, decernimus.

Contraria omnia derogat.

§ 24. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, necnon in universalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac etiam monasteriorum et Ordinis praedictorum (etiam iuramento, etc., roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Ordini illiusque superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam per modum statuti perpetui, etiam motu proprio, et ex certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine similibus, etiam iteratis vicibus, ac etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et efficacissimis clausulis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis (etiamsi in eis caveatur expresse, quod illis etiam per quascumque litteras apostolicas, et quascumque etiam derogatoriis derogatorias ac insolitas clausulas in se continentes, derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi de eis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret) illorum omnium tenores, formas ac datas et decreta in eis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur,

Supplendum videretur fiat (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XII.

praesentibus pro sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 25. Volumus autem, quod praesentium transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credit mandati.

§ 26. Volumus etiam, quod, occurrente vacatione singulorum monasteriorum, quorum abbates perpetui existunt, et quadriennales per praesentes fiunt, primo, et deinde singulis quindecim annis, commune et alia iura debita, iuxta illorum taxam in libris camerae apostolicae descriptam, cum effectu per eos, ad quos spectabit, respective persolvi omnino debeat; alioquin monasteria ipsa eo ipso vacent et vacare censeantur, ipsaeque praesentes litterae, quoad ea, nullae sint, nec eis ullo unquam tempore suffragentur.

Abbatium vacantium quindecim annis reverendae camerae persolvi iubet.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XIX aprilis MDCXVI, Pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 19 aprilis 1616, pontif. an. XI.

IOANNES GARCIA cardinalis MILLINUS.
METELLUS cardinalis SENENSIS.
PHILIPPUS cardinalis PHILONARDUS.

CCLXXX.

Unio Congregationis clericorum Doctrinae Christianae, in civitate Avenionis institutae, Congregationi clericorum Somaschae, sive S. Maioli Papiensis, uni cum capitulorum inter eandem Congregationes initorum approbatione.

† De Somaschae Congregatione habes in Constitut. XXVII Pauli III quae incipit: *Ex iniuncto* (in h. n. edit. est XXIX, in tom. VI, pag. 285).

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis desuper apostolicae servitutis officio, ad ea, per quae piorum hominum congregationes in militanti Ecclesia, praesertim ad legem christianam rudibus exponendam, provide sancteque institutae, maioribus in dies proficiant incrementis, sedulo intendimus.

Congregatio clericorum doctrinae christianae in civitate Avenionensi instituta volens uniri Congregationi clericorum Somaschae, in scripta capitula, cum eisdem firmavit quae Pontifex examinari fecit.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Antonius Vigerius praepositus ac clerici seculares Congregationis Doctrinae Christianae in civitate Avenionensi canonice institutae, quod ipsi, feliciori eiusdem Congregationis statui et augmento consulere volentes, eandem Congregationem Congregationi clericorum regularium Congregationis Somaschae, alias S. Maioli Papiensis per nos uniri et incorporari desiderant, et propterea infrascripta capitula cum dilectis etiam filiis praeposito et clericis regularibus dictae Congregationis Somaschae statuerunt, quae a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus negociis regularium praepositis recognita et approbata fuerunt, tenoris sequentis, videlicet:

Quarum tenor hic inseritur.

Conventiones firmatae ac stabilitae inter clericos regulares Congregationis de Somascha, et patres Congregationis Doctrinae Christianae in regno Galliae, pro unione faciendae utriusque Congregationis. Quod quidem negotium a Sanctissimo Domino Nostro fuit commissum sacrae Congregationi illustrissimorum dominorum cardinalium negociis episcoporum et regularium praepositorum.

CAP. I.

Patres doctrinae christianae Galliae retineant consuetudinem eam docendi.

In primis igitur Doctrinae Christianae patres, eorumque successores in perpetuum, secum retinebunt institutum docendi Doctrinam Christianam parvam, medio-

crem et magnam, iuxta laudabilem eorum consuetudinem, quam inviolabiliter servabunt, et in iis domibus quas nunc possident, et in iis quas in posterum possidebunt in toto regno Galliae.

CAP. II.

Reverendus pater Caesar de Bus, vir pietatis eximia, Congregationisque patrum Doctrinae Christianae in regno Galliae primus parens et institutor, habeatur in religione pro auctore, ut revera fuit, huius sanctissimi instituti Doctrinam Christianam in dicto regno Galliae populos edocendi.

Pater Caesar de Bus institutor Congregationis doctrinae christianae in Gallia.

CAP. III.

Patres Doctrinae Christianae in Gallia vocari deinceps, post factam unionem, debent patres Doctrinae Christianae Congregationis Somaschae, seu sancti Maioli Papiae, et privilegia omnia erunt communia.

Post unionem, patres dictae doctrinae christianae vocentur patres doctrinae christianae Congregationis Somaschae.

CAP. IV.

Sub obedientia vivent praepositi generalis de Somascha, qui semel singulis trienniis per se vel per alium ab eo destinandum eos visitabit. Ceterum eorum regimen et gubernatio in toto regno Galliae, in domibus tam acquisitis quam acquirendis, sit penes superiores Gallos, et provincialis similiter Gallus eligendus per capitulum generale de Somascha eis constituatur. Qui quidem erit unus ex duobus vel tribus patribus nominatis sive propositis a capitulo provinciali ipsius provinciae Galliae, tempore debito congregato.

Vivant sub obedientia praepositi generalis Somaschae, qui singulis trienniis eos visitabit.

CAP. V.

Cuius provincialis auctoritas erit, de loco ad locum personas mutare, novitios per se vel per locorum superiores ad professionem admittere, concionatoribus concionandi facultatem concedere, dum-

Provincialis eiusque socii munus et auctoritas hic praescribitur.

modo ab episcopis locorum licentiam seu benedictionem ad formam Concilii Tridentini obtineant, et alia facere, quae visitoribus dictae Congregationis Somaschae conceduntur. In reliquis autem tanta sit eius auctoritas, quanta a capitulo provinciali conceditur eidem. Debeat tamen praepositum generalem, ubi commode poterit, consulere, vel saltem de singulis magni momenti rebus certiores facere. Provincialis, statim atque erit electus, censeatur esse et sit ipso facto de gremio capituli generalis, in quo vocem activam et passivam habeat. Eius officium per triennium durabit. Ad capitulum generale eum accedet, socium unum, seu discretum, antea a capitulo provinciali electum, deducet, qui quidem socius in capitulo generali interveniet cum utraque voce.

CAP. VI.

Provinciali decedente quis succedat.

Quod si contingat provincialis obitus, eo casu superior professione senior censeatur electus.

CAP. VII.

Ad capitulum provinciale quae spectent.

Ad capitulum provinciale spectabit, cum maiori parte votorum nova loca, praevio tamen episcoporum consensu, et servata forma Clementis VIII, recipere, recepta deserere, superiores locales eligere vel deponere, reos, si qui erunt, punire, aut innocentes absolvere, curam monialium ordinariam pro confessionibus audiendis, de consensu et licentia eorundem episcoporum, recipere, bona in universum in toto regno Galliae ipsi Congregationi relicta alicui loco particulari assignare, novitios quadragesimum annum excedentes, vel qui alterius religionis habitum habuerint et debitam transeundi facultatem a Sede Apostolica obtinuerint, ad probationem admittere, exemptiones diurnas¹ ma-

xime senibus et studentibus, ad tempus, non autem perpetuo, et ex causa imperitii, locum pro capitulo provinciali proximè congregando determinare.

CAP. VIII.

Insuper capitulo provinciali, quod mense septembris praecedente capitulum generale convocandum erit, praeter provincialem, interesse debet quilibet superior localis una cum socio, seu discreto, a capitulo conventuali eiusdem loci, dummodo sex saltem ibi resideant, eligendo.

Hucusque conventiones.

§ 2. Quare pro parte primodictae Congregationis fuit nobis humiliter supplicatum, quatenus unionem et incorporationem huiusmodi facere, et eis in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur. Nos piis clericorum praedictorum votis, quantum cum Domino possumus, annuere, illosque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis, etc. censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorundem cardinalium consilio dictam Congregationem Doctrinae Christianae, in praedicta civitate Avenionensi institutam, Congregationi Somaschae praedictae, ita ut unum corpus Congregationis efficiant, ac clerici dictae Congregationis Doctrinae Christianae regulas et constitutiones secundo dictae Congregationis Somaschae ab Apostolica Sede approbatas servant et profiteantur, nec non capitula praedicta adimpleantur, et etiam servantur, salvis tamen limitationibus et modificationibus infrascriptis, videlicet: quod provincialis praedictus exemptiones diurnas huiusmodi non nisi ex causa² alicuius impedimenti concedere possit aut debeat, apostolica auctoritate.

Quinam ad dictum capitulum accedant.

Et modo Papa praedictam unionem et capitula approbat et ab omnibus regularibus Congregationis Somaschae servari praecipit, excepto quod provinciales exemptiones diurnas non nisi ex causa concedent.

¹ Infra legitur diurnas. R. T.

² Haec verba nos interserimus. R. T.

tenore praesentium, perpetuo unimus et incorporamus.

Quomodo professio debeat amitti. § 5. Necnon cum dicto Antonio, ut infra quatuor menses a die coeptae probationis numerandos, integro non expectato probationis anno, professionem, per dictos clericos Congregationis Somaschae huiusmodi emitti solitam, expresse emittere libere et licite valeat, auctoritate et tenore praedictis indulgemus, ac cum eodem desuper dispensamus. Ceteros vero primodictae Congregationis clericos, antequam professionem huiusmodi emittant, annum probationis integre complere debere.

In Statu ecclesiastico regni Galliae, etiam non sint Galli, superiores esse permittit. § 6. Ac clericos secundodictae Congregationis, in Galliam pro instructione dictorum presbyterorum mittendos, in Statu Ecclesiastico regni Galliae locorum superiores, etiamsi non sint Galli, eligi posse statuimus.

Clausulae praeservativas et decretum irritans. § 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae derogatoriae. § 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac utriusque Congregationis huiusmodi (etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptis danda. § 9. Volumus etiam, ut praesentium transumptis, manu notarii publici subscriptis et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis,

eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, etc., die XI aprilis MDCXVI, anno XI. Dat. die 11 aprilis 1616, pontif. an. XI.

CCLXXXI.

Innovatio constitutionum a Sixto IV et Pio V de conceptione B. Mariae Virginis editarum, impositioque maiorum poenarum in transgressores a locorum Ordinariis et haereticae pravitatis inquisitoribus puniendos.

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Regis pacifici, quamquam nullo nostro merito, divina dispensatione vices gerentes in terris, ex numeris nostri debito, pacis et concordiae inter christifideles, praesertim ecclesiasticas personas, quae aliis in viam pacis dirigendis et in unitate spiritus continendis sunt paepositae, conservationi sedulo invigilare cupientes, ea, quae a praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, ad scandalorum semina tollenda, salubriter constituta sunt, cum hostis antiqui insidiis, qui ab initio dissidia serere coepit, minime observari, aut variis modis eludi dignoscuntur, ut inviolata serventur, opportunis remediis, quantum cum Domino possumus, providemus.

§ 1. Olim siquidem (per felicis recordationis Sixtum Papam IV, praedecessorem nostrum, accepto, quod nonnulli diversorum Ordinum praedicatores in suis sermonibus ad populum publice per diversas civitates et terras affirmare non erubuerant, et quotidie praedicare non cessabant, omnes illos, qui tenebant aut asserebant gloriosam et immaculatam Dei Genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse haereticos, eiusdemque immaculatae Con-

Prooemium.

Sixtus IV edidit Constitutionem contra affirmantes, haereticum esse, aut peccatum mortale, credere vel tenere B. Virginem in sua conceptione a peccati originalis macula praeservatam fuisse vel non fuisse, cum nondum esset a Sede Apostolica et Romana Ecclesia decisum.

ceptionis officium celebrantes, audientesque sermones illorum, qui eam sine huiusmodi macula conceptam esse affirmabant, graviter peccare, sed et praedictis praedicationibus non contenti, confectos super eisdem suis assertionibus libros in publicum ediderant, ex quorum assertionibus et praedicationibus non levia scandala in mentibus fidelium exorta erant et maiora merito exoriri formidabantur in dies) idem Sixtus praedecessor huiusmodi temerariis ausibus et perversis assertionibus et scandalis, quae exinde in Dei Ecclesia exoriri poterant, obviare volens, huiusmodi assertiones praedicatorum eorumdem et aliorum quorumlibet, qui affirmare praesumerent, eos qui crederent aut tenerent eandem Dei Genitricem ab originalis peccati macula in sua conceptione praeservatam fuisse, propterea alicuius haeresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, aut huiusmodi officium Conceptionis celebrantes, seu huiusmodi sermones audientes, alicuius peccati reatum incurrere, utpote falsas et erroneas, et a veritate penitus alienas, editosque desuper libros praedictos id continentes, quoad hoc reprobat et damnavit, ac statuit et ordinavit, quod praedicatores verbi Dei et quicumque alii cuiuscumque status, gradus, aut ordinis et conditionis essent, qui ausu temerario praesumerent in eorum sermonibus ad populum, seu alias quomodolibet, affirmare, huiusmodi sic per eum improbatas et damnatas assertiones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere vel habere, excommunicationis sententiam eo ipso incurrerent, a quo ab alio quam a Romano Pontifice, nisi in mortis articulo, nequirent absolutionis beneficium obtinere. Similibusque

1 Hanc Constitutionem Sixti IV vide in capitulo II de reliquiis et veneratione Sanctorum inter Extravag.

2 Edit. Main. habet similisque (R. T.).

poenae et censuris subiecit eos, qui ausi essent asserere contrariam opinionem, tenentes videlicet, gloriosam Virginem Mariam cum originali peccato conceptam fuisse, haeresis crimen, vel peccatum incurrere mortale, cum nondum id esset a Romana Ecclesia et Apostolica Sede decisum.

§ 2. Hanc vero Sixti praedecessoris Constitutionem oecumenica Tridentina synodus postea innovavit.

Eam innovavit Concilium Tridentinum sess. V de peccato originali in fine.

§ 3. Ac deinde similis recordationis Pius Papa V, etiam praedecessor noster, statuit, ordinavit et mandavit, quatenus nemo, cuiuscumque ordinis vel dignitatis existeret, in popularibus concionibus, vel ubicumque promiscua virorum et mulierum multitudo convenire solet, de huius controversiae alterutra parte disputare, rationibus vel doctorum auctoritate asserendo propriam sententiam et contrariam refellendo vel impugnando, aut de hac ipsa quaestione, cuiusvis pietatis aut necessitatis praetextu, vulgari sermone scribere vel dictare praesumeret; qui contrafaceret, suspensionis poenam a divinis absque nova declaratione ipso facto incurreret, si modo esset in sacris constitutus; et quocumque praeterea gradu, sive dignitate, vel administratione fungeretur, illis omnibus foret ipso iure privatus, et ad eadem vel similia munera obtinenda vel obeunda perpetuae inhabilitatis censurae ipso etiam facto obnoxius foret, super quibus nisi a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari sive absolvi non posset, et nihilominus aliis poenis, si opus foret, a proprio praelato pro delicti mensura infligendis subiectus esset, prout subiecit.

Pius V prohibuit de hoc articulo in popularibus concionibus disputari, vulgari sermone scribi, vel dictari, ut in eius constitutione citi Super speculam.

§ 4. Ceterum, quamdiu per Apostolicam Sedem altera pars definita non esset, oppositaque sententia condemnata, liceret viris doctis in publicae academiae disputationibus, sive generalium aut provincialium capitulorum, vel ubi alias interessent,

Sed solummodo in academiis et capitulis, ubi nulla scandalioecasio subesset.

qui rem capere possent, nec scandali ulla subesset occasio, de illâ quaestione disse- rere, et argumentis uframlibet partem as- serere vel impugnare, dum tamen neutra veluti erronea praedicaretur, servaren- turque illa omnia, quae a dicto Sixto praedecessore statuta sunt, quorum sin- gula, etiam quantum ad alias poenas duxit innovanda et innovavit, prout in Sixti et Pii praedecessorum litteris desuper con- fectis plenius continetur.

Quia tamen super praedi- ctis, sic ut su- pra statutis no- vae quaestiones exortae sunt,

§ 5. Verum, licet haec provide statuta sint, nihilominus sicut accepimus, non- nulli in diversis christiani orbis partibus, interminatis quaestionibus nimis intenti, dissen- sionum huiusmodi iampridem eccle- siasticae disciplinae vigore recisa germina coalescere procurant, indeque contentio- nes et rixae non sine Dei offensâ et scan- dalo plurimorum exortae sunt et gravio- res in dies ne exoriantur periculum est, nisi a nobis opportune provideatur.

Hic Pontifex praedictus Sixti IV et Pii V Con- stitutione inno- vat et in viola- biliter observari praecipit.

§ 6. Quamobrem motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ ac ma- turâ deliberatione nostris, Constitutionum Sixti et Pii praedecessorum huiusmodi veriores tenores praesentibus pro expressis et ad verbum insertis habentes, easdem Constitutiones apostolicâ auctoritate tenore praesentium approbamus et confirmamus, et etiam quoad earum poenas quascum- que, etiam absolutionis reservationem, in- novamus et inviolabiliter ab omnibus, etiam regularibus cuiuscumque Ordinis et instituti, et aliâs¹ quibuscumque, tam ec- clesiasticis quam secularibus personis, cuiusvis status, gradus, ordinis et condi- tionis aut dignitatis, tam ecclesiasticae quam secularis, etiamsi specialis, specifica et individua earum esset necessario fa- cienda mentio, observari praecipimus et mandamus, donec a Romanâ Apostolicâ Sede huiusmodi controversia fuerit definita.

¹ Vel potius legendum foret *aliis* (n. r.).

§ 7. Ac praeterea, si quis quovis modo contravenerit, praeter supradictarum Con- stitutionum poenas respective ipso facto incurrendas, etiam concionandi, publicè legendi, seu docendi et interpretandi fa- cultate, ac voce activâ et passivâ in qui- buscumque electionibus eo ipso absque aliâ declaratione privatus existat, necnon ad concionandi et publicè legendi, do- cendi et interpretandi perpetuae inhabili- tatis poenas similiter ipso facto incurrat absque aliâ declaratione, a quibus non- nisi a nobis ipsis vel successoribus no- stris Romanis Pontificibus pariter absolvi seu super iis dispensari possit, et nihilo- minus aliis poenis nostro et eorundem Romanorum Pontificum successorum no- strorum arbitrio infligendis subiiciatur, prout cum subiicimus per praesentes.

Transgres- soribus poenas auget.

§ 8. Et contra huiusmodi transgressores, etiam regulares cuiusvis Ordinis et insti- tuti, etiam quomodolibet exemptos et alias quascumque ecclesiasticas et seculares per- sonas, cuiuscumque status, gradus, ordinis, aut dignitatis, tam ecclesiasticae quam secularis, ut praefertur, tam episcopi et praelati, superiores, alique Ordinarii lo- corum, quam haereticae pravitate ubique locorum deputati inquisitores procedant et inquirent, atque in eos severe animadver- tant. Nos enim iis et eorum cuilibet, con- tra eosdem transgressores procedendi et inquirendi, ac poenis coercendi et puniendi liberam facultatem et auctoritatem, iisdem auctoritate et tenore, tribuimus et impar- timur, eosque, ut praefertur, procedere, inquirere et punire praecipimus et man- damus.

Et contra eos episcopis ac haereticae pra- vitate inquisi- toribus faculta- tem procedendi tribuit.

§ 9. Non obstantibus omnibus iis et singulis, quae tam Sixtus, quam Pius praedecessores praedicti in litteris suis hu- iusmodi voluerunt non obstat. Quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, hac vice

Contrariis derogat.

dumtaxat specialiter et expresse deroga- mus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Publicationem Romae factam ubique ligare decernit.

§ 10. Et, ne praemissorum ignorantia a quoquam praetendi possit, volumus et dictâ auctoritate decernimus, quod praesentes litterae, seu illarum exempla, ad valvas basilicae Principis¹ apostolorum de Urbe, et in acie campi Florae affixa, omnes ita arceant et afficiant, perinde ac si uni- cuique personaliter intimatae fuissent.

Transumptis- que credi iubet.

§ 11. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici sub- scriptis et sigillo alicuius personae in di- gnitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi iulii mdcxvi, pontificatus nostri anno xii.

Dat. die 6 iulii 1616, pontif. an. xii.

CCLXXXII.

Confirmatio decreti collectoris generalis spoliatorum in regno Portugalliae, quo cavetur, quominus moniales propinas superioribus monasteriorum solvant in emissione professionis².

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Paulus colle- ctori commise- rat ut decerne- ret in quolibet monialium mo- nasterio eas ad- mitti, quae iuxta monasterii vi- res possent sus- teneri.

§ 1. Aliâs, supplicationibus charissimi in Christo filii nostri Philippi Portugalliae et Algarbiorum regis catholici nobis tunc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus regularium praepositorum consilio, vene- rabili fratri Octavio episcopo Forosem- proniensi spoliatorum et iurium camerae apostolicae debitorum in Portugalliae et Algarbiorum regnis collectoris generali de-

¹ Edit. Main. legit *Principi* (n. r.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

dimus in mandatis, ut, iuxta normam a sacro Concilio Tridentino praescriptam, in omnibus et singulis monialium monasteriis regni Portugalliae eum tantum numerum ab archiepiscopis et episcopis denuo praefigi ac in posterum conservari curaret, qui ex redditibus propriis eorundem mo- nasteriorum, vel ex consuetis elemosynis, congrue sustentari, et iuxta dictorum mo- nasteriorum capacitatem, necnon cellarum quantitatem, commode ibi commorari pos- set; ita tamen, quod in his, quae regula- ribus subiecta erant, iidem regulares superiores numeri praefixioni assisterent; et supra numerum huiusmodi nulla deinceps ad habitum regularem admitteretur absque expressâ Sedis Apostolicae licentiâ: iisdemque archiepiscopis et episcopis au- ctoritate nostrâ praeciperet et mandaret, ut curarent quod puellae quae intra nu- merum praefixum ordinarias, quae vero de licentiâ Sedis praedictae supra nume- rum habitum regularem in dictis monaste- riis susciperent, duplicatas elemosynas dotales persolverent, huiusmodi autem elemosynae, non apud monialium con- sanguineos vel affines relinquerentur, sed, antequam praedictae puellae habitum regu- larem susciperent, deponerentur actua- liter vel apud mercatorem vel penes al- teram personam fide et facultatibus ido- neam, ad effectum¹, ut statim, emissâ professione, in emptionem bonorum stab- ilium aut annuorum reddituum pro ipsis monasteriis, converterentur. Insuper eâ- dem auctoritate tolleretur abusus propinarum in ingressu monasterii superioribus, ut as- serebatur, solvi solitarum, illasque de ce- tero quoquo modo persolvi, gravissimarum poenarum et censurarum comminatione, prohiberet, licitum tamen esse decerneret puellae, eâ die qua ad habitum regularem admitteretur, elargiri aliquid esculenti vel poculenti modici valoris et pro eiusdem

Supra nume- rum vero ab episcopis praescriptum admitti non posse, nisi de licentiâ Sedis Apostoli- cae.

A numerariis ordinariam do- tem, a supra- numerariis du- plicata solvi.

Dotasque in bona stabilia investire.

Abusumque propinarum, quae a puellis in ingressu solven- tur, abole- ret.

¹ Edit. Main. legit *ad affectum* (n. r.).

diei victu dumtaxat. Praeterea Constitutionem felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri, ac decretum eiusdem Concilii Tridentini super prohibitione egressus monialium e monasteriis omnino observari faceret, prout in aliis nostris in simili formâ Brevis sub die decimâ mensis octobris anno MDCXV desuper expeditis litteris¹ (quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus) plenius continentur.

Decretumque Concilii Tridentini egressum monialium e monasteriis prohibentis, observari curaret.

Idem collector velat etiam solvi propinas in emissione professionis.

§ 2. Cum autem, sicut dicti Philippi regis nomine nobis nuper expositum fuit, dictus Octavius episcopus et collector ad huiusmodi litterarum executionem deveniens compererit, non solummodo in ingressu monasterii, ut praefertur, verum etiam in emissione professionis propinas praedictas, easque maiores, monasteriorum superioribus persolvi solere, et propterea, etiamsi nulla de illis in praedictis litteris mentio facta fuerit, nihilominus, felici monasteriorum praedictorum statui atque directioni magis consulere cupiens, propinas huiusmodi in emissione professionis, ut praefertur, de cetero solvi sub poenarum et censurarum praedictarum comminatione prohibuerit; nobis propterea dictus Philippus rex humiliter supplicari fecit, ut, pro firmiori prohibitionis huiusmodi validitate ac subsistentiâ, illam apostolicae confirmationis robore communi de benignitate apostolicâ dignemur.

Quod Philippus rex petiti confirmari.

Confirmat Pontifex.

§ 3. Nos dicti Philippi regis votis, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, prohibitionem solutionis propinarum in emissione professionis hactenus, ut asseritur, fieri solitarum, per dictum Octavianum episcopum, ut praefertur, factam, auctoritate praedictâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus,

¹ Quas vide supra pag. 314 (n. 1.).

ac ab omnibus, ad quos spectat, observari debere, irritumque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis litteris voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII augusti MDCXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 12 augusti 1616, pontif. an. XII.

CCLXXXIII.

Inhibitio, ne monachi Ordinis sancti Benedicti, congregationis Caelestinorum, dignitates, gradus et officia seculari favore et illicitis viis procurant, pluribus in eos eorumque fautores poenis indictis.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Quoniam nemo debet assumere sibi honorem nisi vocatus a Deo tamquam Aaron, et a regularis vitae instituto valde alienum est, ut religiosi viri, quos honorum et dignitatum gradus sanctitate vitae ac aliis religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere, eosque gradus cum ad eos assumuntur, obedenter suscipere, susceptosque humiliter administrare decet, mendicatis secularium praesertim personarum studiis, ad eos sibi aditum patefacere contendant, unde magna in Ecclesiâ Dei scandala et damna exoriri solent:

§ 1. Nos (qui pro muneris nostri debito in hoc potissimum laborare non desistimus, ut ecclesiastica, regularisque disciplina pristinae observantiae restituantur), hoc malum e congregatione Caelestinorum Ordinis sancti Benedicti, cuius prosperum regimen et incrementum ad

Procurium.

Prohibitio officia religionis conquisitis extra eam favoribus, illicitisque viis procurandi sub multis poenis in eos et eorum fautores indictis.

Ecclesiae sanctae utilitatem sinceris desideramus affectibus, propellere cupientes, motu proprio et ex certâ nostrâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulos monachos dictae congregationis cuiuscumque gradus, status, conditionis, praeminentiae, qualitatis, et dignitatis existentes, qui de cetero ad praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, et alia officia dictae congregationis assequenda intenti, ad principum ac praelatorum et aliarum quarumcumque personarum, tam secularium quam ecclesiasticarum, de gremio dictae congregationis non existentium, etiam cardinalatus honore, ac quacumque seculari dignitate et excellentiâ, etiam imperiali, regali, et ducali fulgentium, favores recurrerint, vel etiam pactis, pollicitationibus, aliisque viis illicitis, directe vel indirecte, palam vel occulte, ad praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones et alia officia praefata obtinenda aspiraverint, vel aliis minus legitimis et honestis rationibus ea obtinere quaesiverint, aut etiam sponte oblati et minime conquisitis usi fuerint, illorumque complices et fautores, vinculo excommunicationis latae sententiae, a qua non nisi per nos aut Romanos Pontifices pro tempore existentes, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi queant, innodamus, ipsosque et eorum quemlibet ad quascumque praelaturas, dignitates, officia, gradus, honores, administrationes et numera in ipsâ congregatione obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos praelaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus et officiis huiusmodi eo ipso privamus, ac privatos, voce tam passivâ quam activâ carere decernimus et declaramus.

§ 2. Atque in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis etiam latae sententiae poenâ, omnibus dictae con-

gregationis monachis, superioribusque, et praelatis quocumque titulo nuncupatis, etiam abbati generali, praesentibus et futuris, praecipimus, districteque mandamus, ne quempiam ullo tempore precibus, litteris vel favoribus adducti, vel aliâ instantiam seu requisitionem vel contemplationem principum seu praelatorum, aut aliorum quoruncumque tam secularium quam ecclesiasticorum extra dictum gremium existentium praefatorum, ad cuiusvis generis praelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones et officia dictae congregationis promovere audeant seu praesumant.

Declaratio, quod electiones et promotiones aliter factae, sint invalidae.

§ 3. Decernentes electiones, et promotiones ad monasteria et prioratus, vel officia dictae congregationis contra praesentium dispositionem, quod absit, quodcumque faciendas, et pro tempore obtinendas, nullas prorsus invalidasque fore et esse, ac omnes et singulos in praemissis delinquentes sententias et poenas praemissas irremissibiliter eo ipso incurrere.

§ 4. Et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, etiam sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, iudicari et diffiniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 5. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, necnon Ordinis et congregationis huiusmodi (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis eorum tenores praesentibus pro

Quibuscumque non obstantibus.

plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Aut si praedictis monachis, vel quibusvis aliis communiter aut divisim ab apostolicâ sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Formam publicationis huius Bullae praescribit.

§ 6. Ut autem harum litterarum notitia ad omnes congregationis huiusmodi monachos facilius deveniat, volumus illas pro hac primâ vice in singulis dictae congregationis domibus regularibus, et deinde in singulo quoque capitulo generali, seu dietâ, dictae congregationis publice legi, illasque, ut praefertur, lectas sic omnes aretare, ac si unicuique intimatae fuissent.

Eiusdem exemplis credi iubet.

§ 7. Illarumque exemplis etiam impressis, manu scribae dictae congregationis, vel notarii publici subscriptis, et sigillo abbatis generalis ipsius congregationis, vel alterius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae obsignatis, eandem prorsus fidem haberi, quae praesentibus haberetur si eadem exhiberentur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii augusti mdcxvi, pontificatus nostri anno xii.

Dat. die 27 augusti 1616, pontif. an. xii.

CCLXXXIV.

*Revocatio, abrogatio, annullatio, novaque concessio privilegiorum nominandi ad beneficia in civitate et diocesi Leodiensi pro universitate studii generalis oppidi Lovaniensis, Mechliniensis diocesis*¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Constitutionem istam quae in edit. Main. mendis scetet, ita ut sensus pluribus in locis inextricabilis evadat, emendare conabimur (n. t.).

Paulus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Regimini universalis Ecclesiae, meritis licet imparibus, divinâ disponente clementiâ praesidentes, iniunctum nobis apostolatus officium debite, ut tenemur, exequi coadiuvante Domino cupientes, ad concordiam praecipue inter personas ecclesiasticas ponendam, quietemque nutriendam, eo propensius apostolicae sollicitudinis studium adhibemus, quo dissensionum talium¹ dispendiosam et scandalis non alienam fore intelleximus: necnon indulta pariter et privilegia, per praedecessores nostros universitatibus praesertim studiorum generalium concessa, libenter confirmamus, ac etiam moderamur, et respective ampliamus, prout praeclara litterarum studia, quibus praedicti residentes incumbunt, ac praecipue magistrorum infra-scriptae universitatis Lovaniensis, necnon Sedis Apostolicae officialium, aliorumque provisorum apostolicorum, maxime Romanam Curiam sequentium, vigiliae et labores exposcunt, votaue principum, aliorumque egregiorum virorum suppliciter nobis porrecta exquirunt.

Prooemium.

§ 1. Sane dilectus filius nobilis vir Albertus archidux Austriae, dux Brabantiae et comes Flandriae, necnon dilecti filii status eiusdem Brabantiae ducatus, ac universitas studii generalis oppidi Lovaniensis, olim Leodiensis, nunc vero Mechliniensis diocesis, necnon facultas artium praedictae universitatis, humiliter nobis exponi fecerunt, quod aliàs² felicis recordationis Sixtus Papa IV praedecessor noster clarae memoriae Maximiliani Roma-

Sixtus IV rectori universitatis concedit ius nominandi clericum ad unum beneficium in qualibet diocesi in dominiis Brabantiae et Flandriae.

¹ Heic deesse nomen substantivum deprehendimus, ex g. tractationem, vel simile (n. t.).

² Quoad seq. narrativam absunt a Bullario Constitutiones tum Sixti IV, tum Leonis X, tum Hadriani VI, sed habetur Const. Greg. XIII inf. cit. § 6, quae omnino consulenda est; habetur autem in tom. viii, pag. 505 h. n. e. (n. t.).

norum imperatoris, tunc Austriae ducis, et tunc existentium doctorum et magistrorum, scholariumque dietae universitatis supplicationibus inclinatus, rectori eiusdem universitatis pro tempore existenti facultatem (de quinque magistrorum in congregatione ipsius universitatis deputandorum consilio et assensu) nominandi¹ singulis praelatis, capitulis, collegiis, conventibus et personis ecclesiasticis utriusque sexus, secularibus et regularibus, etiamsi abbatiali, abbatissali, episcopali, archiepiscopali, aut cardinalatus fungerentur dignitate et honore, ad quos, quas vel quae canonicatum et praebendarum, ac administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum quorumlibet, cum curâ vel sine curâ, in terris temporalis domini dicti Maximiliani imperatoris, et recolendae memoriae Philippi ipsius Maximiliani imperatoris progeniti², consistentium, collatio, provisio, praesentatio, electio, seu quaevis alia dispositio, communiter vel divisim pertineret, et eorum cuilibet, etiamsi aliqui ipsorum extra terras easdem sedem et residentiam haberent, dummodo tamen, plusquam de sex beneficiis seu officiis huiusmodi disponere vel providere, aut ad illa praesentare, eligere vel nominare, seu aliàs illa, quovis locorum fundata, conferre haberent (si praelati videlicet vel praelatae aut aliae singulares personae, vitâ et praelaturâ ac administratione eorum durante, semel dumtaxat; si vero capitula, collegia vel conventus forent³, singulis viginti annis) unum clericum ex studentibus et graduatis dietae universitatis, ac in illâ residentibus, qui ultra quadraginta florenos auri de camerâ annuatim non haberet,

vel qui ob paupertatem gradum assequi non posset, per certas suas litteras concessit et perpetuo indulsit; ac voluit, quod praelati, capitula, conventus, collegia et personae huiusmodi, ac successores eorum, quibus praedictae nominationes factae forent, eisdem clericis sic nominatis de uno beneficio ecclesiastico, cum curâ vel sine curâ, clerico seculari in titulum conferri et per talem regi et gubernari solito⁴, dispositioni apostolicae generaliter non reservato, aut ex generali reservatione non² affecto (etiamsi canonicatus, et praebenda, administratio vel officium in collegiatâ, aut scholastica³, matricularia, vel custodia in parochiali ecclesiâ seu cappellâ esset, et ad administrationem vel officium huiusmodi consuevisset quis per electionem assumi, eique cura immineret animarum), cuius fructus, redditus et proventus triginta florenorum Remensium auri, secundum communem aestimationem, valorem annum non excederent, quod⁴ post nominationem huiusmodi ipsis praelatis, capitulis, collegiis, conventibus et personis de se factam et praesentatam (quovis mense apostolico vel ordinario perpetuis futuris temporibus vacare contingeret, ipseque sic nominatus, per se, vel procuratorem suum ad id ab eo specialiter constitutum, infra unius mensis spatium, duceret acceptandum), possent, tenerenturque, et deberent omnino providere.

§ 2. Et deinde pia memoriae Leo Papa X etiam praedecessor noster, eiusdem Maximiliani imperatoris et similis memoriae Caroli V eorundem Romano-

Leo X de uno artium, simile concessit privilegium, nominandi unum magistrum artium singulis decemnis.

¹ Perperam ibid. legitur *solitae* (n. t.).

² Particulam *non* nos addimus ex loco parallelo tom. viii, pag. 506 b (n. t.).

³ Melius in loco parallelo legitur *scholastica*, de qua voce, sicut et de seqq. *matricularia* et *custodia*, vide Ducange (n. t.).

⁴ Ista vox *quod*, praeter rem redundat, nam praecessit iam sup. lin. 5 ac voluit *quod* (n. t.).

¹ Erronee ex edit. Main. in loco parallelo Const. praecitatae Greg. XIII tom. viii, pag. 506 a editum fuit *nominando* (n. t.).

² Potius legendum *primogeniti*, ut in loco parallelo const. Greg. XIII, l. cit. (n. t.).

³ Perperam edit. Main. legit *ferent* (n. t.).

rum imperatoris, tunc archiducis, et Margarithae archiducissae Austriae, necnon et tunc existentium decani et facultatis artium eiusdem universitatis supplicationibus inclinatus, per alias suas litteras, quod decanus vel vicedecanus pro tempore dictae facultatis (de assensu et consilio receptoris et procuratorum etiam pro tempore quatuor nationum eiusdem facultatis artium, per se, vel alios¹ ad id ab eis ob suorum absentiam, vel alias, ne nominationes differrentur, substituendos, praestando, seu maioris partis eorumdem) singulis decem annis posset quibuscumque collegiis, capitulis et conventibus, semel; praelatis vero collatoribus, collatricibus, et aliis singularibus personis habentibus dispositionem, etiam qualemcumque, beneficiorum vel officiorum ecclesiasticorum in dictis terris temporalis domini Maximiliani et Caroli imperatorum praedictorum, seu quae eisdem vel alteri eorum aut legitimis eorum haeredibus spectabant seu spectarent et pertinerent, pro tempore quo illi vel illis subiecti essent, necnon in civitate et patria Leodiensi, ac comitatu Lossensi, et ducatu Bullo-nensi, ac etiam in civitate Cameracensi, et tunc comitatu Cameracensi ac Tornacensi, Morinensi et Atrebatensi civitatibus et dioecibus, et in civitate Traiectensi consistentium, etiamsi aliqui eorum extra terras et loca praedicta sedem et residentiam haberent, et quacumque praefulgerent dignitate, bis, seu duabus distinctis vicibus, vita, praelaturam et administratione eorum durante, unum ex magistris in artibus, qui inibi in facultate praedicta sex annis legisset vel rexisset, vel ob doctrinae eminentiam ad docendum logicam vel physicam Aristotelis admissus, seu in illa novem annis promotus et graduatus foret, et ex illius consilio esset vel aliquando fuisset, et qui, excepta prima vice, ultra

¹ Vocem *alios* censuimus addendam (R. T.).

oetraginta florenos auri de Camerâ huiusmodi in annuis redditibus non haberet, nominare²; ipseque nominatus quodcumque beneficium seu officium ecclesiasticum, cum curâ vel sine curâ, in dictis litteris expressum, eidem dispositioni apostolicae reservatione generali in corpore³ iuris clausâ non reservatum, cuius fructus, redditus et proventus sexaginta florenos auri de camerâ similes, oneribus deductis, non excederent, quovis etiam mense, apostolico vel ordinario, acceptare valeret; nec sic nominatus teneretur nominationem huiusmodi insinuare⁴ capitulis, collegiis, conventibus, praelatis, collatoribus, collatricibus, vel singularibus personis praedictis, aut, post acceptationem factam de beneficio seu officio vacante, collatorem ipsam vel collatricem, seu capitula, collegia vel conventus huiusmodi pro collatione requirere; sed quod posset, vigore dictae nominationis de personâ suâ factae, ab executoribus in litteris Sixti praedecessoris huiusmodi deputati, seu decano ecclesiae sancti Petri dicti oppidi Lovaniensis pro tempore existente, de⁴ beneficio seu officio vacante sibi provideri facere plenarie dictâ autoritate apostolicâ, absque ulteriori requisitione ipsorum collatorum, collatricum, capitulorum, conventuum et collegiorum, vel personarum praedictarum; ac post suam acceptationem, ad instar expectantium apostolicorum et prout in gratis expectativis observabatur, insinuare, seque in corporalem possessionem poni et induci facere, concessit et etiam perpetuo ordinavit, seu concessionem et facultatem Sixti praedecessoris huiusmodi ad hoc extendit et ampliavit;

¹ Verbum *nominare* certo necessarium nos addimus (R. T.).

² Turbatissime edit. Main. legit *incorporare, iuris clausa*, etc. (R. T.).

³ Aptius forsân in loco parallelo, tom. VIII, pag. 507 *b* legitur *communicare* (R. T.).

⁴ Perperam edit. Main. legit *et pro de* (R. T.).

Decrevitque sic provisio praefertur aliis quibuscumque provisio.

§ 3. Voluitque omnes sic pro tempore nominatos praefertur quibuscumque aliis, etiam habentibus vigore primariorum, regalium et imperialium precum, seu alias, nominationes, etiam vigore quorumvis privilegiorum et indulgiorum apostolicorum quibuscumque aliis studiis generalibus, etiam Parisiensi, tunc et pro tempore, etiam motu, auctoritate et potestate similibus concessorum:

Clausulasque nonnullas apposuit pro perpetua suarum litterarum firmitate.

§ 4. Quodque suis litteris huiusmodi, non nisi sub certis modo et formâ tunc expressis derogari posset, insuperque idem Leo praedecessor per reliquas suas litteras, motu, auctoritate et potestatis plenitudine paribus, declaravit, facultates et desuper confectas litteras praedictas, cum omnibus et singulis concessionibus, indulgitiis, statutis, ordinationibus et aliis in eis contentis clausulis, quoad beneficia sub illis comprehensa, per quascumque litteras apostolicas, constitutiones, et cancellariae regulas, minime revocatas, suspensas, limitatas, vel modificatas fuisse et esse, aut revocari, cassari, suspendi, limitari vel modificari potuisse, neque in futurum posse, nisi dum et quoties in huiusmodi futuris revocationibus, suspensionibus et modificationibus, de aliis Sixti praedecessoris huiusmodi, et suis praedictis litteris, ac diebus datarum earundem, nomine et dignitate ipsius Maximiliani imperatoris, tam etiam dum in humanis ageret, quam eo vitâ functo, specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio facta foret, et ipse Leo praedecessor, vel successores sui Romani Pontifices pro tempore existentes, per diversas litteras in formâ Brevis duxisset, seu successores praedicti duxissent publice in eadem universitate insinuandum¹ suae et successo-

¹ Praecedens comma aliquanto diverse, et forsân melius legitur in loco parallelo, tom. VIII, pag. 509 *b* R. T.

rum eorundem intentionis esse, litteras huiusmodi ex aliquâ causâ revocare, suspendere, vel modificare cum intervallo unius mensis inter datas singularum litterarum in formâ Brevis huiusmodi, et non aliter, nec alio modo; et si forsân alio modo litteras huiusmodi contingeret revocari, suspendi, vel modificari, seu iam tunc revocatas fuisse, ex tunc, prout ex eâ die, et quoties sic revocatae vel suspensae forent, in suum pristinum, et cum, in quo ante revocationem, suspensionem vel modificationem huiusmodi quomodolibet erant, statim plenarie reposuit, restituit et reintegravit, ac plenarie repositas, restitutas et reintegratas fuisse et esse declaravit.

§ 5. Successiveque recolendae memoriae Hadrianus Papa VI, similiter praedecessor noster, singulas litteras Sixti et Leonis praedecessorum huiusmodi et in eis contenta quaecumque, motu, scientiâ et apostolicae potestatis plenitudine similibus approbavit et innovavit et pro potiori cautela illa omnia de novo concessit; ita quod decanus vel vicedecanus facultatis artium huiusmodi, modo in litteris Leonis praedecessoris huiusmodi expresso, quibuscumque collegiis, capitulis et aliis personis, etiam quacumque dignitate vel honore fungentibus, qualemcumque dispositionem beneficiorum vel officiorum ecclesiasticorum in quibusvis ecclesiis locorum, civitatum et dioecesium praedictarum consistentium habentibus, magistros in artibus in dictâ facultate artium promotos et graduatos, ut praefertur, nominare; et nominati huiusmodi quaecumque beneficia et officia (seniores videlicet artium magistri, qui dictum tempus attigissent, vel sex annis in facultate praedictâ legissent seu rexissent, vel ob doctrinae eminentiam ad docendum logicam vel physicam Aristotelis admissi, seu in illâ novem annis promoti et graduati fo-

Hadrianus VI praedicta privilegia confirmavit, atque explicavit.

rent, et de illius consilio essent vel aliquando extitissent, illa beneficia quorum sexaginta ducatorum auri de Camera; iuniores vero artium magistri, qui dictum tempus non attigissent, illa quorum triginta florenorum Remensium aureorum grossi fructus, oneribus non solum perpetuis personalibus et realibus, sed etiam pensionibus annuis aliis personis super eisdem beneficiis et officiis reservatis, et quibuscumque aliis oneribus valorem fructuum, quos absens in studio aut alio loco privilegiato reciperet, diminuentibus, plenarie et totaliter deductis, valorem annum respectivo non excederent), quovis etiam mense apostolico vel ordinario infra unius mensis spatium a die scientiae vacationis beneficii computandum (etiamsi huiusmodi beneficia, cum curâ et sine curâ, clerico seculari in titulum conferri et per talem regi et gubernari solita¹, canonicatus et praebendae, dignitates, personatus, administrationes vel officia, etiam curata et electiva, in cathedralibus etiam metropolitanis, vel collegiatis, aut scholasticis, matriculariis, seu custodiae in parochialibus ecclesiis vel cappellâ, seu quocumque alio nomine nuncupata, ac dispositioni apostolicae quomodolibet, praeterquam reservatione generali in corpore iuris clausâ, reservata forent) acceptare; et de illis per exequutores in eisdem litteris Sixti et Leonis praedecessorum praedictorum deputatos, seu eorum aliquem, aut quaecumque personam in dignitate ecclesiasticâ constitutam per exequutorem, seu quemcumque notarium publicum aut presbyterum vel clericum, per dictos magistros artium nominatos aut eorum quemlibet pro subexequutore eligendum seu eligendam, sibi provideri facere; ipsique exequutores et subexequutores quemlibet eorumdem nominatorum in corporalem

¹ Perperam edit. Main. post solita punctum habet (R. T.).

possessionem beneficiorum, sic pro tempore acceptatorum, ordinariis collatoribus prorsus irrequisitis, inducere; et quod tam seniores, quam etiam iuniores artium magistri praedicti, secundo, tertio, ac toties nominari, seniores videlicet, ut praefertur, qualificati, donec octuaginta, iuniores vero donec quadraginta florenos auri de camera in fructibus beneficiorum, aut certis annuis redditibus, oneribus prius modo expresso deductis, annuatim haberent; et quod nominationem universitatis ac aliam nominationem facultatis artium huiusmodi insimul habere, ac utraque uti et gaudere valerent: quodque ipsi collatores, vitâ et praelaturâ eorum durante, bis seu duabus distinctis vicibus, capitula vero infra decem annorum spatium semel, unum beneficium valoris prius expressi, respective dictis magistris, sic per dictam facultatem artium nominatis, conferre tenerentur: et quod dicti omnes et singuli artium magistri, sive seniores sive iuniores essent, super beneficiis per eos in vim huiusmodi nominationum acceptatis, per quascumque personas, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existerent, etiamsi abbatiali, episcopali, archiepiscopali, aut aliâ maiori dignitate, etiam cardinalatus honore praefulgerent, aut in vim quarumcumque, etiam conservatoriarum litterarum et privilegiorum et indultorum apostolicorum, etiam quibusvis ecclesiis, monasteriis et locis, ac archiepiscopis, episcopis, locorum Ordinariis, abbatibus, capitulis, conventibus, collegiis, universitatibus, etiam Parisiensi, et aliorum studiorum generalium, ac illorum¹ et quibusvis aliis, etiam expacis et quibuscumque² aliis causis, ac sub quibuslibet tenoribus et formis, ac

¹ Nescio an supplendum sit *cuiilibet* (R. T.).

² In loco parallelo tom. VIII, pag. 512 a legitur *etiam ex paribus et quibusvis aliis causis* (R. T.).

cum quibusvis clausulis et decretis, pro tempore concessorum, extra dictam universitatem ad iudicium trahi non possent; ipsi tamen nominati huiusmodi suos in dictis beneficiis quoscumque¹ adversarios coram aliquo ex conservatoribus privilegiorum eiusdem universitatis trahere valerent, perpetuo concessit et ordinavit, seu priores litteras praedictas ad hoc extendit et ampliavit; eisdemque per facultatem artium, ut praefertur, nominatis, praedictam praelationem adversus nominatos, etiam vigore primariorum precum, regalium et imperialium, concessit.

Confirmavit etiam Gregorius XIII,

§ 6. Ac demum sanctae memoriae Gregorius Papa XIII, etiam praedecessor noster, inelytae memoriae Philippi II Hispaniarum regis catholici, Brabantiaeque et Flandriae ducis et comitis, tam suam universitatis et facultatis artium huiusmodi² supplicationibus humiliter porrectis inclinatus, eadem indulta universitati et facultati artium praedictis, ut praefertur, concessa confirmavit, et, quatenus opus foret, de novo concessit, nec non valorem annum fructuum beneficiorum, in indulto Sixti praedecessoris praedicti expressum, ad eam summam, quam dictus Leo praedecessor in indulto facultatis artium expresserat (ita tamen, quod ad constituendum valorem huiusmodi grossi fructus dumtaxat, quos absens in studio perciperet, quibuscumque oneribus deductis, computarentur³) extendit; sed prohibuit eisdem nominatis, ne iuri nominationum, simpliciter vel in favorem alicuius, ullatenus cedere, sed praedictum ius in manibus ipsorum nominantium remittere possent; voluitque, quod ii, qui ad beneficia curam animarum habentia nominati fuissent, non admitterentur, nisi

Qui nominatus ius suum non cedere.

Si ad beneficia curata nominarentur, ab Ordinariis locorum examinari.

¹ Perperam edit. Main. legit *quocumque* (R. T.).

² Heic deesse deprehenditur vel *nomine* vel *nomibus* (R. T.).

³ Verbum *computarentur* nos addimus (R. T.).

prius ab Ordinariis locorum, praevio examine absque concursu faciendo, approbati fuissent, quodque in eisdem beneficiis, curam animarum habentibus, personaliter residere tenerentur, nec se eo nomine excusare possent, quod in dictis universitate et facultate artium scholares essent seu docentes aut magistri: prout in singulis praedecessorum Sixti ac Leonis et Gregorii, nec non similis memoriae Clementis Papae VII, etiam praedecessoris nostri, super praedictâ concessione et ampliatione eiusdem Hadriani praedecessoris (cum ipse Hadrianus praedecessor, antequam eius litterae desuper conficerentur, sicut Domino placuerat, rebus fuerat humanis exemptus), expeditis litteris¹ plenius continetur.

In suisque beneficiis voluit residere.

§ 7. Denique idem Gregorius praedecessor ex supplicatione rectoris, doctorum, magistrorum et scholarium universitatis huiusmodi (accepto², quod recolendae memoriae Martinus Papa V, similiter praedecessor noster, perpetuo statuerat et ordinaverat, quod nullus ex rectoribus, doctoribus, magistris et scholaribus, ceterisque legentibus universitatis Lovaniensis praedictae, aut ibidem litterarum studio insistentibus, seu quaevis publica vel privata negotia nomine ipsius universitatis quomodolibet exercentibus, tunc et pro tempore existentibus, quibuscumque in causis seu litibus tunc motis et de cetero movendis, tam civilibus quam criminalibus aut mixtis, etiam mere profanis, sive ratione delicti, aut contractus, vel rei de qua ageretur, ubicumque committeretur delictum, iniretur contractus, aut res ipsa consisteret, per quosvis exequutores seu iudices, et auctoritate litterarum dictae Sedis vel legatorum eiusdem, de³ huius-

Martinus V prohibuit non membra universitatis extra muros Lovanii ad iudicium vocarentur.

¹ Vocem *litteris* nos addimus porro etiam Clementis VII litterae huiusmodi desunt (R. T.).

² Parenthesis ista potrahitur usque ad § 10 (R. T.).

³ Edit. Main. legit *et* (R. T.).

modi constitutione et eius toto tenore de verbo ad verbum plenam et expressam mentionem non facientium, forsitan pro tempore deputatos, trahi, citari, vel etiam conveniri, aut alias ad iudicium evocari extra muros oppidi praedicti Lovaniensis valeret sive posset, dummodo coram conservatoribus in praedicto oppido per ipsum Martinum praedecessorem deputatis, aut aliquo eorumdem, vel eius inibi subdelegato, de se querelantibus singulis separatos exhiberent legitime stare iuri;

Paulus II hoc privilegium declaravit.

§ 8. Quodque piae memoriae Paulus II, itidem praedecessor noster, perpetuo etiam statuerat et ordinaverat, quod tunc deinceps, in quibuscumque litibus, querelis et causis rectoris, doctorum, magistrorum et scholarium praedictorum, contra eos de cetero movendis, extra muros oppidi huiusmodi, vigore quarumcumque litterarum a Sede praedicta, seu illius legatis, delegatis et subdelegatis, aut alias quomodolibet emanatarum, in prima instantia, sive ageretur in possessorio sive petitorio, ad iudicium evocari aut trahi seu conveniri nequirent, dummodo parati essent in dicto oppido coram aliquo ex conservatoribus de iustitia quibuscumque poscentibus respondere; et nihilominus, quod ipsi rector, doctores, magistri et scholares adversarios suos, dummodo Sedis praedictae officiales, aut in Romanam Curiam praesentes non essent, coram aliquo ex eisdem conservatoribus trahere, convenire et ad iudicium evocari facere in prima instantia libere et licite valerent;

Idem privilegium Hadrianus VI extendit ad magistros artium, quoad beneficia ad quae essent nominati.

§ 9. Et quod insuper praedictus Hadrianus praedecessor, ut praefertur, statuerat et ordinaverat, quod omnes et singuli artium magistri, sive seniores sive iuniores essent, super beneficiis per eos in vim nominationis huiusmodi acceptatis, per quascumque personas, quomodolibet, ut praefertur, qualificatas, extra dictam universitatem ad iudicium trahi non pos-

sent, ipsi tamen nominati suos in dictis beneficiis adversarios quoscumque coram aliquo ex conservatoribus privilegiorum universitatis huiusmodi trahere possent;

§ 10. Quodque etiam si idem Gregorius praedecessor statutum et ordinationem Hadriani, ut praefertur, confirmasset et approbasset, nihilominus, pro eo quod in litteris confirmationis eiusdem Gregorii praedecessoris, de Hadriani tantum, non autem Martini, neque Pauli praedecessorum huiusmodi statutis, ordinationibus et decretis mentio facta fuerat, nonnulla statuta, ordinationes et decreta Martini et Pauli praedecessorum huiusmodi usu et effectu carere, neque amplius attendi debere, ac rectorem, doctores, magistros, scholares et personas universitatis huiusmodi in quibuscumque causis, alias quam occasione beneficiorum in vim nominationis huiusmodi acceptatorum, motis et movendis, extra muros dicti oppidi, ad iudicium evocari posse praetenderent) idem Gregorius praedecessor statuta, ordinationes et decreta Martini et Pauli praedecessorum huiusmodi, ac, prout illa concernunt, omnia et singula in eis contenta, et prout iacent, nec non inde sequuta quaecumque, quatenus essent in usu, perpetuo approbaverat et confirmaverat, et quatenus opus esset, innovaverat: decernens statuta, ordinationes et decreta Martini et Pauli praedecessorum huiusmodi valida et efficacia fore et esse, prout in aliis eiusdem Gregorii praedecessoris sub annulo Piscatoris expeditis litteris plenius etiam continetur: in quibus etiam noluit, per quascumque alias, etiam in forma Brevis et sub nomine camerae apostolicae ab ipso Gregorio praedecessore, seu aliis Romanis Pontificibus successoribus suis, seu dicta Sede, vel illius legatis, aut nunciis pro tempore emanatas litteras, etiam generales seu speciales, suis ultimo dictae

1 Aliae istae Greg. XIII litterae desunt (n. r.).

Quae quidem Martini V, Pauli II, et Hadriani VI privilegia rata habuit Gregorius XIII.

confirmationis litteris ullatenus derogari posse, nec derogatum censi, nisi illarum tenor de verbo ad verbum insertus, et urgens et sufficiens causa expressa, et per trinas distinctas litteras illarum tenorem continentes, tribus distinctis vicibus, cum trium mensium intervallo, praedictae universitati legitime intimatae et insinuae, ac derogationes ipsae motu proprio et ex certa scientia factae fuissent, appareretque Romanum Pontificem illis expresse derogare voluisse; decrevitque suas ultimo dictae confirmationis litteras de subreptionis vel obreptionis vitio aut alio quovis defectu notari non posse: sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam sacri palatii apostolici causarum auditores, seu sanctae Romanae Ecclesiae cardinales (sublata eis et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et definiri debere.

Voluitque praedictas nominationes afficere, relicta copia in residentia Ordinarium collatorum.

§ 11. Demumque idem Gregorius praedecessor per alias suas litteras in forma Brevis confectas eidem universitati et facultati artium, et seu eorum, ut praefertur, nominatis, quod de cetero insinuationes, seu praesentationes nominationum ad beneficia et officia huiusmodi, pro tempore factarum, fieri possent, et sufficientes esse censerentur si fierent per litteras ad valvas ecclesiae affixas, illarumque relicta copia in loco solitae residentiae ipsorum collatorum, quatenus eorumdem collatorum praesentia commode haberi non posset (etiamsi collatores ipsi essent capitula, collegia, conventus, episcopi, archiepiscopi et S. R. E. cardinales, ac alii quicumque) concessit, prout in singulis praedictorum praedecessorum nostrorum litteris plenius continetur.

Nonnullis autem exortis litibus super intel-

§ 12. Cumque, annis retro elapsis per nos accepto, quod stantibus praedictarum

1 Etiam tertiae hae litterae Greg. XIII desunt (n. r.).

concessionum et indultorum, ac confirmationum et decretorum litteris, super ipsarum litterarum et in eis contentorum interpretatione et executione, sicut antea, ita et hisce temporibus in patria, civitate et dioecesi Leodiensi multae oriebantur contentiones et lites inter eosdem rectores, decanum, magistros et scholares praedictae universitatis, seu eorum ad praedicta beneficia in civitate, patria et dioecesi Leodiensi consistentia nominatos ex una, et curiales Romanae Curiae et seu alios a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, ac etiam a nobis de canonicatibus et praebendis aliisque beneficiis praedictis, in aliquo ex mensibus Sedi Apostolicae reservatis vacantibus, provisos ex altera (contententibus eisdem per decanum et vicedecanum facultatis artium universitatis praedictae nominatis, eorum nominationes esse validas, et servata forma indultorum praedictorum ac ad favorem personarum in eisdem indultis qualificatarum factas, seque propterea esse legitimos beneficiorum praedictorum possessores et contradictores, et consequenter coram auditore camerae, vel aliis exequutoribus, seu iudicibus apostolicis, ad Romanam Curiam vel extra eam, et praesertim sacri palatii apostolici causarum auditoribus, non posse etiam vigore litterarum in forma Brevis, etiam de capienda possessione nomine camerae, super praedictis beneficiis per eosdem nominatos acceptatis, vel illorum possessione, aut litterarum apostolicarum etiam in forma Brevis cameralis praedicti executione, vocari et trahi; provisus autem apostolicis et praecipue curialibus contrariis affirmantibus, nempe provisiones apostolicas esse canonicas, litterasque desuper, etiam in forma Brevis, nomine camerae expeditas et coram auditore camerae, vel alio iudice, seu exequutore apostolico ubicumque residente, praesentatas, sicut debuissent et debere sor-

ligentia huiusmodi privilegiorum;

tiri effectum contra eosdem per universitatem et decanum seu vicedecanum facultatis artium nominatos, quorum nominationes coram exequutore apostolico non exhibebantur, et forsitan exhibitae non comprobabantur factae servatâ formâ praedictorum indultorum et ad favorem personarum iuxta eadem indulta qualificatarum, et proinde magistros et scholares, aliasque personas dictae universitatis, ad beneficia in mensibus reservatis vacantia nominatos potuisse et posse coram auditore camerae et aliis quibuscumque iudicibus Romanae Curiae et aliis exequutoribus apostolicis, ubilibet residentibus, nedum ex eo, quod indulta de non evocando nominatos faciebant¹ legitime tantum iuxta formam indultorum nominatis, non autem aliis, et excipiebant officiales ac curiales, ac propterea hactenus, tam in nostro Rotae auditorio quam coram auditore camerae, ante et post litteras confirmationis eiusdem Gregorii praedecessoris, fuerant latae et exequutioni mandatae diversae sententiae et factae plures decisiones ad favorem curialium et contra eosdem nominatos), et, occasione litium et contentionum huiusmodi, magna in dies oriebantur scandala, et maiora poterant verisimiliter exoriri, cum magno praedictae universitatis et facultatis artium, nec non curialium, aliorumque provisorum apostolicorum detrimento:

Paulus V eas nonnullis cardinalibus examinandas delegavit.

§ 13. Nos, ad litium anfractus evitandos, scandalisque et malis, incommodisque et detrimentis praedictis obviandum, prout in Domino conspicimus expedire, dilectos filios nostros Ioannem Garziam sanctorum Quatuor Coronatorum Millinum, et Fabritium S. Augustini Verallum, et Horatium S. Salvatoris in Lauro titulorum Lancellottum nuncupatos presbyteros cardinales, nec non dilectum filium magi-

¹ Videretur potius legendum esse *favabant* vel *faciebant pro* (R. T.).

strum Marcum Aurelium Maraldum datarium nostrum, ad negotium huiusmodi discutiendum, nobisque referendum deputavimus;

§ 14. Coram quibus, tam Philippus Masius eques auratus a consiliis finantiarum eiusdem Alberti archiducis, et pro eo apud nos residens, quam Carolus Robaulx canonicus¹ Cameracensis et agens statum ducatus Brabantiae, ad nos specialiter a statibus et universitate praedictis ob hasce causas destinatus, dilecti filii pluries comparuerunt, indultaque et privilegia praedictae universitatis ac facultatis artium exhibuerunt, et super eis diversas sessiones super praedictis praetensionibus fieri obtinuerunt, ac pro praedictorum indultorum apostolicorum confirmatione iteratis vicibus supplicarunt.

§ 15. Audita igitur per nos relatione eorumdem S. R. E. cardinalium et datarii, praemissisque omnibus prius mature digestis, tam erga magistros et scholares, quam curiales, aliosque provisos apostolicos, paternâ charitate affecti, volentesque eos in pacis amoenitate pro nostro posse confovere, ipsosque Albertum archiducem, necnon rectorem, doctores, magistros, et docentium, et scholarium, seu studentium, universitatisque et facultatis artium ac statum et curialium praedictorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, etiam motu nostro proprio, ex nostrâque merâ liberalitate et certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, decernimus et ordinamus, videlicet:

¹ Edit. Main. legit *canonicatus* (R. T.).

Itaque auditis partibus,

Et re Pontifici relata Paulus publico honore consulti, ut sequitur.

Abrogat ius nominandi ad beneficia dioecesis Leodiensis comitatus Lossensis et ducatus Bullonensis.

§ 16. Quoad beneficia in civitate, patriâ et totâ dioecesi Leodiensi, sive in patriâ et non dioecesi, sive in dioecesi et non in patriâ Leodiensi, in quibus comitatus Lossensis et ducatus Bullonensis comprehenduntur, consistentia, ius et facultatem nominandi per praedicta indulta apostolica decano, seu vicedecano facultatis artium praedictae universitatis ac forsitan rectori eiusdem universitatis concessum et concessam, vel aliâs quomodolibet competens et competentem, abrogamus et perpetuo tollimus, eademque indulta et concessionem, quoad praedictum ius seu facultatem nominandi, perpetuo revocamus, ac etiam de consensu eiusdem facultatis artium, irritamus et extinguimus, ita quod praedictus decanus et vicedecanus facultatis artium, nec alia persona eiusdem universitatis, de cetero habeat aut praetendere possit perpetuis futuris temporibus aliquod ius seu aliquam facultatem nominandi ad quaecumque beneficia praedictarum civitatis, patriae, totiusque dioecesis Leodiensis; et, loco eiusdem iuris seu facultatis nominandi, concedimus decano seu vicedecano praedictae facultatis artium, ut perpetuis futuris temporibus ipsi decanus vel vicedecanus (de consensu receptoris et procuratorum quatuor nationum eiusdem facultatis, per se vel alios ad id ab eis substituendos praestando, seu maioris partis eorum) beneficia, cum curâ et sine curâ secularia, in titulum clericis secularibus conferri et per clericos seculares regi et gubernari solita, in civitate, patriâ, et dioecesi etiam non patriâ Leodiensi pro tempore per obitum duntaxat vacantia, etiamsi sint canonicatus et praebendae, personatus, administrationes et dignitates, cuiuscumque qualitatis et valoris, non tamen maior post pontificalem in ecclesiâ Leodiensi, nec principalis dignitas in qualibet ex collegiatis civitatis, patriae, et totius dioe-

Concediturque ius nominandi ad beneficia ibidem vacantia in mensibus hinc designatis.

cesis etiam non patriae Leodiensis, conferre¹ (illa tamen, illos et illas, quae in civitate, patriâ, et dioecesi etiam non patriâ Leodiensi, per obitum tantum vacare contigerit in mense ianuarii et novembris anni proxime venturi MDCXVII, et unico mense, scilicet mense novembris anni immediate sequentis MDCXVIII, et sic deinceps perpetuis futuris temporibus, ita quod alternatim uno anno vacantia per obitum dumtaxat in praedictis duobus mensibus et alio anno vacantia similiter per obitum in praedicto unico mense tantum conferri valeant) possit² magistris in artibus ibidem graduatis et residentibus, tam senioribus, scilicet qui inibi in facultate artium sex annis legerint aut rexerint, vel ob doctrinae eminentiam ad docendum logicam et physicam Aristotelis admissi, vel in illâ a novem annis promoti et graduati, et de illius consilio forent vel aliquando fuissent, quam iunioribus, videlicet ibidem graduatis et residentibus, praedictas alias qualitates non habentibus, cuiuscumque patrimonii sint magistri praedicti, ita quod quicumque eorumdem magistrorum in artibus, seniorum et iuniorum, annui redditus, etiam patrimoniales vel ecclesiastici, cuiuscumque valoris, non impediant, quominus eisdem possit de praedictis beneficiis per decanum vel vicedecanum praedictae facultatis artium ut supra provideri: quodque respectu beneficiorum praedictorum in civitate, patriâ, et dioecesi etiam non patriâ Leodiensi dumtaxat per obitum, ut praefertur, in praedictis duobus mensibus unius, et in praedicto alio mense alterius anni vacantium, idem decanus vel vicedecanus facultatis artium habeant plenum ius et facultatem conferendi et immittendi suos, ut praefertur, provisos

¹ Erronee edit. Main. legit *conferri* (R. T.).

² Verbum *possit* nos addimus ad complendam syntaxim extra parenthesim R. T.

in possessionem praedictorum beneficiorum, prout ceteri collatores ordinarii eiusdem patriae Leodiensis, et in praedictis beneficiis et vacationibus tantum gaudeant concordatis inter Sedem Apostolicam et nationem Germanicam antea initis, aliisque iuribus, quibus gaudent ceteri collatores eiusdem patriae Leodiensis.

Haec autem beneficia eximit a quocumque alio collationis iure, vel privilegio.

§ 17. Quia vero antea durante facultate nominandi in civitate, patria et dioecesi etiam non patriam Leodiensi nominati praeferebantur, iuxta praedicta indulta Leonis X, Adriani VI, et Gregorii XIII praedecessorum huiusmodi, nominatis vigore primariorum precum, etiam regalium et imperialium, aliorumque indultorum apostolicorum; hinc nos, quod beneficia in praedictis mensibus decano vel vicedecano facultatis artium assignatis per obitum vacantia non comprehendantur in praedictis primariis precibus, aliisque indultis apostolicis, nec ad illa possint fieri, illorum vigore, aliae nominationes nec acceptationes, declaramus et decernimus.

Quatuor et quinque menses Sedi Apostolicae reservat.

§ 18. Reliquorum vero beneficiorum, canonicatum, praebendarum, dignitatum, et aliorum quomodolibet qualificatorum civitatis et patriae, ac totius dioecesis etiam non patriae Leodiensis, alias quam per obitum, ut praefertur, ac etiam in certis mensibus apostolicis, scilicet martii, maii, iulii, et septembris anni proximi MDCXVII, et in mensibus ianuarii, martii, maii, iulii, et septembris anni immediate sequentis MDCXVIII, et sic deinceps alternatim in perpetuum, sive per obitum, sive alias quomodolibet vacantium, libera collatio, provisio et omnimoda dispositio ad nos, et Sedem Apostolicam, Romanosque Pontifices nostros successores remaneat, spectetque et pertineat, reservataque sit et esse censeatur, prout, harum serie, perpetuo nobis et Sedi Apostolicae reservamus, absque eo quod ad praedicta beneficia, sic, ut praefertur, Sedi Apostolicae

reservata, possint magistri, seniores vel iuniores, scholares, vel aliae personae dictae universitatis, de cetero perpetuis futuris temporibus nominari per dictos decanum vel vicedecanum facultatis artium, aut rectorem eiusdem universitatis, nec quibuscumque nominationibus, forsitan hactenus ad eorum favorem factis, uti, quas ex nunc revocamus et annullamus, ac pro revocatis et annullatis haberi decernimus.

§ 19. In praedicta autem facultate conferendi, per nos decano et seu vicedecano facultatis artium, ut praefertur, quoad beneficia civitatis, patriae, et dioecesis etiam non patriae Leodiensis, concessa, praeter maiorem post pontificalem in cathedrali Leodiensi, ac principales in collegiatis ecclesiis civitatis, patriae, et totius dioecesis etiam non patriae Leodiensis superius exceptas, alias quoque dignitates electivas, ac beneficia consistorialia, et seu in libris camerae apostolicae taxata, aliaque monasteria et beneficia regularia, necnon quaecumque beneficia apud Sedem Apostolicam vacantia, et alias reservatione vel affectione in corpore iuris clausa Sedis Apostolicae dispositioni reservata, nullatenus comprehendi, sed dispositioni Sedis Apostolicae reservatas et reservata etiam declaramus et volumus: ita quod praedicti decanus vel vicedecanus facultatis artium non possit quoquo modo in illorum provisione, collatione, electione vel nominatione, aut alia dispositione se ingerere, etiamsi in praedictis duobus unius et uno alterius anni mensibus, decano et seu vicedecano praedictae facultatis artium, ut supra, alternative assignatis, per obitum de cetero vacaverint.

§ 20. Et ad tollendas contentiones iurisdictionum, quae inter exequutores apostolicos et iudices per nos ac Romanos Pontifices successores nostros pro tempore dandos et delegandos ex una, et conser-

Aliaque beneficia hic expressa.

Declarat causas movendas super collationibus universitatis Lovanensis concessis definiendas esse a conservatore eiusdem.

vatores privilegiorum praedictae universitatis ex altera¹, super cognitione causarum super eisdem beneficiis civitatis, patriae, et totius dioecesis etiam non patriae Leodiensis de cetero exoriri possent, decernimus et declaramus, cognitionem et decisionem² causarum super beneficiis in mensibus facultati artium, ut praefertur, assignatis per obitum tantum vacantibus (non tamen, ut praefertur, exceptis, Sedique Apostolicae reservatis) de cetero movendarum, spectet et pertineat ad conservatorem vel conservatores praedictae universitatis, ita ut magistri seniores et iuniores a decano vel vicedecano facultatis artium, ut praefertur, providendi de beneficiis praedictis, ut supra, vacantibus, non possint, etiam vigore quarumcumque litterarum Sedis Apostolicae, et legatorum, aut nunciorum eiusdem, etiam in forma Brevis de capienda possessione beneficiorum nomine camerae, nec alias, extra universitatem Lovaniensem per quemcumque etiam curialem Romanae Curiae, aut officialem Sedis Apostolicae, vel alium provisum apostolicum trahi; ipsi vero magistri quoscumque suos adversarios, quoad praedicta beneficia, ut praefertur, per obitum tantum vacantia, coram aliquo ex conservatoribus trahere possint, iuxta litteras Hadriani VI, et Gregorii XIII praedecessorum huiusmodi:

Causas vero movendas super ceteris beneficiis reservatis, Sedi apostolicae reservat.

§ 21. Causarum vero super beneficiis in quatuor et quinque mensibus alternatorum annorum respective, ut supra, vacantibus, aliisque beneficiis Sedi Apostolicae, ut praefertur, reservatis vel affectis, aliis ut supra exceptis, de cetero movendarum, cognitio et decisio remaneat et spectet ad Sedem Apostolicam, et fieri debeat per exequutorem vel exequutores et iudices per nos Romanosque Pontifices suc-

- 1 Subiunge de more solito *partibus* (R. T.).
- 2 Vel hic legendum foret *quod cognitio et decisio*, vel postea *spectare et pertinere* (R. T.).

cessores nostros et Sedem Apostolicam pro tempore ubilibet, etiam in Romanam Curiam, et alibi, etiam ultra tres et quocumque alias dietas, etiam in executione quarumcumque litterarum apostolicarum, etiam in forma Brevis et de capienda possessione nomine camerae apostolicae, ac quarumcumque commissionum apostolicarum et provisionum eorundem beneficiorum et cuiuslibet eorum, deputandos et delegandos, deputandumque vel delegandum; ita ut provisi apostolici super praedictis beneficiis civitatis, patriae, et totius dioecesis etiam non patriae Leodiensis, in praedictis quatuor et quinque mensibus, alternatis annis, ut praefertur, quomodolibet vacantibus, ac alias in praedicta facultate conferendi decano vel vicedecano facultatis artium concessa, ut praefertur, non comprehensis, et, ut supra, exceptis, possint coram quocumque vel quibuscumque exequutore vel exequutoribus ac iudicibus apostolicis ubilibet extra oppidum Lovaniense, ac etiam in Romanam Curiam, et alibi, etiam ultra tres et quocumque alias dietas, citare, vocare et convenire quoscumque magistros, scholares, rectorem, et alias quascumque personas, et officiales praedictae universitatis, etiam quod actu litterarum et theologiae studio vel lectionis seu magisterio vel cuiuscumque alteri officio incumbant; nec iidem magistri vel scholares, ceterique officiales et personae eiusdem universitatis, possint quemquam ex eisdem, ut praefertur, provisis apostolicis ad iudicium coram eisdem conservatoribus dictae universitatis trahere, nec quominus mandata de immittendo, et alia quaecumque etiam executiva per exequutores et iudices apostolicos decernenda et relaxanda, executioni demandentur, quoquo modo impedire, nec conservator et conservatores universitatis huiusmodi possint in eis aliquo modo, nec cognoscendo nec impe-

diendo, se ingerere, sub nullitatis omnium actorum, ac censurarum, et amissionis officiorum, et privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos obtentorum poenā, ipso facto, etiā absque aliā sententiā declaratoriā, incurrendā; et quatenus oriatur controversia, an eadem beneficia praedictae civitatis, patriae et dioecesis Leodiensis, seu eorum aliquod¹, vacaverint vel vacaverit in aliquo ex duobus vel uno mensibus successive eidem facultati artium, ut supra, assignatis, vel potius in aliquo ex mensibus cuilibet Ordinario collatori, iuxta concordata inter Sedem Apostolicam et nationem Germanicam aliās inita, assignatis, tunc cognitio spectabit, prout antea spectavit, ad conservatorem seu conservatores praedictae universitatis: excepto tamen casu, quando collatio vel dispositio beneficii, seu beneficiorum praedictorum vacantium, erit Sedi Apostolicae, aliās quam ratione mensis, reservata; tunc enim cognitio et decisio causarum desuper movendarum spectet ad exequutorem, vel exequutores, ac iudices apostolicos, ut praefertur, ubilibet deputandos; ita ut conservator vel conservatores universitatis non possint in eis aliquo modo, nec cognoscendo nec impediendo, ut praefertur, se ingerere, sub eadem poenā nullitatis actorum quorumcumque, ac censurarum, et amissionis officiorum, et beneficiorum ecclesiasticorum per eos obtentorum, ipso facto, ut praefertur, incurrendā.

§ 22. Volumus autem, quod in oppido Traiecti ad Mosam, praedictae dioecesis Leodiensis, fiant de cetero nominationes, iuxta indultorum antiquorum praedictorum formam et tenorem, ad canonicatus, praebendas, ac beneficia ecclesiae collegiatae sancti Servatii; collationes vero fiant de canonicatibus et praebendis ac beneficiis alterius ecclesiae collegiatae san-

ctae Mariae eiusdem oppidi, iuxta praesentis immutationis et concessionis nostrae formam et tenorem.

§ 23. Declarantes insuper, si qua¹ loca dioecesis Leodiensis reperiantur de praesenti sub dominio et actuali iurisdictione eiusdem archiducis Alberti, tunc in eis pariter fieri debere nominationes iuxta praedictorum Sixti, Leonis, Hadriani et Gregorii praedecessorum huiusmodi indultorum formam et tenorem: quo vero ad beneficia extra civitatem, patriam et dioecesim etiā non patriam Leodiensem, in civitate Cameracensi, et comitatu Cameracensi ac Tornacensi, Morinensi, Atrabatensi civitatibus et dioecesibus, aliisque dominiis praedictis, olim Maximiliani et Caroli imperatorum, et nunc Alberti archiducis praedictorum, per praedictas Sixti, Leonis, Hadriani seu Clementis ac Gregorii praedecessorum huiusmodi litteras expressis consistentia, nos, ut eadem artium facultatem, ac etiam universitatem praedictam, amplioris gratiae favore prosequamur, taxam beneficiorum praedictorum extra patriam et dioecesim Leodiensem consistentium, ad quae, vigore praedictorum indultorum Sixti, Leonis, Hadriani et Gregorii praedecessorum huiusmodi, ut praefertur, fieri possunt nominationes, ad valorem sexaginta ducatorum in eisdem indultis limitatam², usque ad ducatos centum auri de camerā augendam duximus; quantitatem vero patrimonii aliās per eadem indulta ad summam annui redditus octuaginta ducatorum similium restrictam, usque ad ducatos centum et triginta similes respectu magistrorum seniorum, ut supra qualificatorum, facultatis artium, et etiam in sacrā theologia magistrorum, iurisque canonici et civilis, ac medicinae doctorum, necnon licentiatorum de consilio universitatis exis-

Nonnulla alia statuit.

¹ Edit. Main. legit *si quae* (n. T.).

² Perperam edit. Main. legit *limitatur* (n. T.).

tentium, augemus; in reliquis vero, salvis semper et intactis remanentibus omnibus et singulis supra per nos statutis et ordinatis, et non aliās, praedicta indulta, et litteras Martini V, Pauli II, Sixti IV, Leonis X, Hadriani VI, et Gregorii XIII praedecessorum nostrorum, ac omnia et singula in eis contenta, quae tamen in aliquo praesentibus statuto et ordinationi nostris non adversantur, confirmamus et approbamus, quaecumque vero contraria vel in aliquo repugnantia revocamus.

Provisi de beneficiis curam animarum annexam habentibus debent ab Ordinariis approbari.

§ 24. Volumus autem et mandamus, quod ii, quibus de beneficiis curam animarum habentibus, et in civitate, patria, et dioecesi Leodiensi consistentibus, ut praefertur, provisum fuerit; necnon alii, qui ad beneficia similem curam animarum habentia, et in dominiis Alberti archiducis praedictis, aliisque locis consistentia nominati fuerint, ad illa non admittantur, nisi prius ab Ordinariis locorum, praevio examine absque concursu faciendo, fuerint approbati:

Et in eisdem residere.

§ 25. Quodque in eis personaliter residere teneantur, nec se eo minus excusare possint, quod in dictis universitate et facultate artium scholares sint, aut docentes seu magistri, vel officiales, seu rector.

Praeservatis privilegiis episcopo Leodiensi concessis.

§ 26. Per praesentes autem non intendimus indulto, per nos venerabili fratri nostro Ferdinando episcopo Leodiensi, conferendi certa beneficia reservata praedictae civitatis et dioecesis Leodiensis, ad certum tempus concessa, et forsitan prorogando, vel eidem Ferdinando episcopo de novo concedendo, quatenus eidem prorogari vel de novo concedi contingat, derogare, seu eius indulto praedictae in aliquo.

Ceteris autem privilegiis concessis universitati non derogatur.

§ 27. In aliis vero indultis tam in episcopatu praedicto Leodiensi eiusdem Ferdinandi successoribus quomodolibet qualificatis, etiam S. R. E. cardinalibus, ac Sedis Apostolicae de latere legatis, seu

nunciis, per nos et Romanos Pontifices successores nostros concedendis, beneficia in mensibus facultati artium, ut praefertur, per nos concessa¹ per obitum tantum vacantia, minime comprehendi, nec comprehensa censi in indulto moderni nuncii Coloniensis decernimus et declaramus.

§ 28. Praesentibus quoque nostris per quascumque alias, etiam in formā Brevis, et sub nomine camerae apostolicae, a nobis, seu aliis Romanis Pontificibus successoribus nostris, seu dictā Sede, vel illius legatis aut nunciis pro tempore emanatas litteras, etiam quaslibet generales vel speciales, etiam derogatoriarias derogatorias, aliasque efficaciores et insolitas clausulas, necnon irritantia et alia decreta in se continentes, et sub quibuscumque verborum formis ac expressionibus conceptas derogari nullatenus posse, nec derogatum censi, nisi earundem praesentium tenor de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, insertus, ac urgens et sufficiens causa expressa, et per trinas distinctas litteras illarum tenorem continentes, tribus distinctis vicibus, cum trium mensium intervallo, praedictae universitati legitime intimata et insinuata, ac derogationes ipsae motu et scientiā similibus factae fuerint, appareatque Romanum Pontificem illis expresse derogare voluisse; et alias pro tempore factas derogationes nullius roboris vel momenti fore, et nemini suffragari, ac pro infectis et non concessis haberi debere; ipsasque praesentes litteras de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quovis defectu, ex quavis causā notari, impugnari, vel invalidari, aut ad terminos iuris reduci, seu in ius, vel controversiam revocari, minusque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, minime comprehendi posse, sed semper

Clausulae pro eiusdem concessionis firmitate.

¹ Forsan legendum *concessis* (n. T.).

Traiecti nominationes ad beneficia fieri vult, iuxta formam antiquorum privilegiorum.

ab illis exceptas, et quoties emanabunt, toties in pristinum, et eum, in quo ante praemissa quomodolibet erant, statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub datâ per dictam universitatem eligendâ, concessas esse: sicque per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam sacri palatii apostolici causarum auditores, seu S. R. E. cardinales (sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate) iudicari et desiniri debere; irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§ 29. Non obstante felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII, itidem praedecessoris nostris, qua cavetur, ne quis extra suam civitatem vel dioecesim, nisi in certis expressis casibus, et in illis, ultra unam dietam, a fine suae dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede praedictâ deputati extra civitatem vel dioecesim, in quibus deputati fuerunt, contra quoscumque procedere, aut alii vel alii vices suas committere audeant vel praesumant, et in concilio generali editâ de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in provincialibus et synodalibus conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis inhibitionibus, etiam ab ipsis auditoribus, seu cardinalibus, vel eorum aliquo, vigore quarumcumque commissionum, seu litterarum apostolicarum, quoad beneficia per obitum tantum in mensibus facultati artium assignatis vacantia superius non excepta, iam forsitan emanatis et in posterum emanandis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, universitatum, provinciarum, regionum, civitatum, oppidorum et locorum quorumcumque (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate

alia roboratis) statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis, ac quibusvis archiepiscopis, episcopis, Ordinariis, etiam cardinalatus honore fulgentibus, et quibusvis aliis personis, quacumque dignitate praeditis, necnon capitulis, collegiis, conventibus, communitatibus, et universitatibus studiorum etiam generalium, necnon locis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, per nos seu quoscumque Romanos Pontifices, aut Sedem praedictam, in genere vel in specie, etiam ad imperatoris, regum, reginarum, archiducum, ducum, vel aliorum principum instantiam, seu etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolica potestatis plenitudine, vel aliâ quomodolibet, etiam iteratis vicibus, concessis, approbatis et innovatis: quibus omnibus, etiamsi pro eorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, illis aliâ in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 30. Volumus autem, quod eadem praesentes litterae affigi, et per aliquod temporis spatium dimitti debeant in valvis ecclesiae maioris Leodiensis, ac ecclesiarum collegiatarum Traiectensis ad Mosam et Tongrensensis oppidorum, dimissâque deinde illarum copiâ, seu transumpto per

1 Subde: praesentibus pro expressis habentes, (R. T.).

Praesentium publicatio faciendâ, fidesque transumptis adhibenda.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

notarium publicum collationato, concordato et subscripto, affixâ seu affixo; quodque affixio sic facta habeat vim validae et efficacis apostolicae inhibitionis contra omnes et quoscumque collatores, cuiuscumque qualitatis, gradus et conditionis existentes, etiamsi capitula, conventus et monasteria, tam virorum quam mulierum, praelati, et quicumque alii collatores sint quomodolibet qualificati, arcetque illos et illa, ac afficiat, perinde ac si cuilibet collatori, tam coniunctim et collegialiter ac conventualiter, quam divisim et in solidum personaliter intimatae et notificatae legitime fuissent.

Clausula poenales.

§ 31. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum absolutionis, ordinationis, decretorum, abrogationis, sublationis, revocationum, immutationis, extinctionis, concessionis, declarationum, reservationis, annulationis, vel voluntatum, augmenti, confirmationis, approbationis, mandati, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac B. Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXVI, kalendis decembris, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 1 decembris 1616, pontif. an. XII.

CCLXXXV.

Confirmatio nonnullarum constitutionum, seu ordinationum, a fratribus Eremitis sancti Augustini congregationis Siciliae, pro feliciore eiusdem gubernio, editarum; necnon approbationis ipsius congregationis praedicto Ordini antea factae¹.

¹ Horum fratrum materiam vide in Const. XXIX Alexandr. IV Licet, tom. III, pag. 635.

Bull. Rom. Vol. XII.

48

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Antonius de Castroiane, et Paulus de sancto Philippo, Eremitae congregationis Siciliae, Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, quod aliâ quondam Thadaeus Perusinus, tunc Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini huiusmodi vicarius generalis apostolicus, eandem congregationem praedicto Ordini univit et incorporavit, prout in patentibus litteris dicti Thadaei, sub die 1 aprilis anni MDLXXXI desuper expeditis, plenius dicitur contineri.

§ 2. Subinde vero Eremitae praedicti, prospero eiusdem congregationis regimini et felici statui consulere cupientes, infra-scriptas ordinationes in praedictâ congregatione haecenus observatas, et quas de cetero observare intendunt, fecerunt, tenoris subsequentis, videlicet:

§ 3. Congregatio ipsa et fratres in illâ professi, omnibus legibus, ordinationibus, quae in universo Ordine observantur, subiecti sint et inviolabiliter observent.

§ 4. Quod fratres congregationis omnibus privilegiis, immunitatibus, indulgentiis et gratiis, tam spiritualibus quam temporalibus, Ordini Eremitarum sancti Augustini concessis, et in posterum concedendis, fruantur et potiantur, dummodo sint in usu, neque sacris canonibus, aut Concilii Tridentini decretis repugnent.

§ 5. Quod possint nova loca recipere, et conventus fundare, tam in regno Siciliae, quam per totam Italiam, servatis tamen decretis et constitutionibus apostolicis, et de licentiâ prioris generalis et Ordinariorum locorum.

§ 6. Quod congregatio gubernetur per vicarium generalem, in capitulo congregationis ab iisdem fratribus eligendum, qui nullius superioris regularis iurisdictioni subiaceat, sed tantum priori generali sit immediate subiectus.

De anno MDLXXXI unita fuit Ordini Eremitarum sancti Augustini congregatio Siciliae eiusdem Ordinis ab eius vicario generali apostolico.

Subinde dictae congregationis nonnullas ordinationes pro feliciore gubernio edidit pro ut infra.

De his quae tenentur observare fratres professi in dicta congregatione.

De privilegiis immunitatibus etc.

De receptione ac fundatione novorum locorum.

De vicario generali congregationis.

De auctoritate et iurisdictione vicarii generalis super totam congregationem.

§ 7. Quod vicarius electus habeat eandem auctoritatem et iurisdictionem super totam congregationem, quam habent singuli provinciales in sua provincia.

De confirmatione vicarii generalis.

§ 8. Quod vicarius generalis electus legitime et canonice absque repulsâ a priore generali confirmari debeat, et vicarius eligi semper debeat unus ex congregatione, qui eius vitae asperitatem profiteatur.

De facultate congregationis eligendi vicarium generalem.

§ 9. Quod prior generalis facultatem, quam habet congregatio eligendi vicarium, inviolatam conservet, neque in capitulo generali aliquid innovetur, quod ad substantiam dictae facultatis eligendi pertineat, nisi prius consultâ Sede Apostolicâ, ad quam fratres, ubi se gravatos senserint, recursum habere poterunt.

De exercitiis corporalibus fratrum.

§ 10. Quod horis, quibus vacant ab exercitiis spiritualibus, corporalibus exercitiis incumbant, intra tamen monasterii septa, et prout decet viros religiosos, pro vitae sustentatione; quae sunt arte elaborata, vendantur ab aliquo converso, seu laico, cui prior iniunxerit; et pretium in commune redigatur.

De transitu ad alias congregationes, et de receptione fratrum Ordinis ad hanc congregationem.

§ 11. Quod nullus frater congregationis possit ad alias congregationes eiusdem Ordinis transire, sine licentiâ prioris generalis; et quod in congregatione nullus frater Ordinis recipiatur, qui eandem vitae asperitatem profiteri nolit per capitulum conventus approbandus.

De facultate prioris Ordinis visitandi congregationem.

§ 12. Quod prior generalis pro tempore existens congregationem et eius conventus per se vel per aliam personam visitare possit.

De ieiuniis.

§ 13. Quod fratres congregationis, praeter dies ab Ecclesiâ ordinatos, ieiunent quartâ et sextâ feriâ, exceptis diebus festis Paschatis, Pentecostes, et Nativitatis Domini, S. P. Augustini, et Omniumsanctorum.

De his qui ieiunare non possunt.

§ 14. Quod si quis ob aliquam causam ieiunare non poterit, a carnibus, ovis et

lacticiniis abstineat, nisi superiori conventus de consilio medici aliter videatur.

§ 15. Quod loca eremitoria, in quibus fratres habitant, sint ad minus per unum milliare distantia a civitatibus, oppidis, vel aliis locis habitatis.

§ 16. In vestibus, tam intraneis quam extraneis, servetur omnimoda uniformitas, ita tamen, ut semper fiant ex vilioribus quae in locis, ubi fuerint monasteria, reperiuntur, etc.

§ 17. Quod prior generalis, sive visitator ab eo missus, praeter victum quotidianum, nihil ultra petere vel recipere possit, exceptis tarenis duodecim, qui priori generali singulo quoque anno exhibentur pro suâ collectâ, etc.

§ 18. Cum autem (sicut eadem expositio subiungebat) Eremitae praedicti plurimum cupiant, tamen unionem quam ordinationes huiusmodi, pro maiori eorum validitate et subsistentiâ, apostolicae confirmationis robore communiri: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut super praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 19. Nos, Eremitas praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, unionem et ordinationes huiusmodi (ita tamen ut Eremitae praedicti nova loca extra regnum Siciliae absque expressâ Sedis Apostolicae licentiâ fundare vel accipere nullatenus possint) apostolicâ

De locis eremitorii longe a civitatibus construendis.

De vestibus.

De victu et aliis praestandis priori generali visitanti, aut alteri de eius mandato.

Postea instituerunt Pontificem ut praedicta approbaret.

Qui unionem ac ordinationes praesertim confirmat, prohibendo, quominus nova loca extra regnum Siciliae absque Sedis Apostolicae expressâ licentiâ recipiantur.

auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiuicimus.

Defectus supplet.

§ 20. Ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulas praeservativas cum decreto irritanti superaddit.

§ 21. Decernentes, praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus et singulis praefatae congregationis Eremitis, et aliis ad quos spectat, inviolabiliter observari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 22. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv ianuarii MDCXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 25 ianuarii 1617, pontif. anno XII.

CCLXXXVI.

Congregatio fratrum Ioannis Dei in Italia pridem instituta, et hospitalia Germaniae, Galliae et Poloniae in veram religionem eriguntur sub tribus volis substantialibus, et quarto de iuvandis infirmis, sub regulâ sancti Augustini.

**Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Romanus Pontifex circa sacrarum religionum et congregationum ac etiam hospitalium et aliorum piorum locorum salubrem directionem et felicem progressum ex demandatae sibi apostolicae servitutis

1 De institutione et toto statu horum fratrum Ioannis Dei vide Const. cxciv Pii V. Licet in h. n. edit. cxciv in tom. VII, pag. 979.

officio intentus, ea, quae desuper a praedecessoribus suis facta comperit, partim approbat et confirmat, partim vero aliis iustis ita suadentibus causis alterat et immutat, aliasque officii sui partes interponit, prout rerum, locorum, temporum et personarum qualitate pensatâ, conspiciet salubriter in Domino expedire.

§ 1. Aliâs siquidem, cum pridem congregatio Ioannis Dei, in Urbe ac diversis Italiae partibus apostolica auctoritate recepta et confirmata, cuius confratres pauperes infirmos, graviterque laborantes hospitio suscipere, eisque inservire consueverunt, valde aucta esset, illicque diversa privilegia et indulta ab Apostolicâ Sede, Romanisque Pontificibus praedecessoribus nostris (praesertim, quod per unum ex ipsis confratribus maiorem nuncupatum congregatio ipsa regeretur, quodque ab Ordinariis locorum exempti essent, atque illius religiosi professionem emittere, ac ad sacros ordines promoveri possent) concessa fuissent; felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster (accepto, quod eiusdem congregationis confratres a primaevo suo instituto paulatim recedebant, ac opus hospitalitatis eorum pauperum infirmorum, cui in primis incumbere tenebantur, intermitteretur, et multi confratrum litterarum studiis intendebant, et sacris ordinibus initiari, ut a servitio hospitalium excusarentur, procurabant, per suas sub die XII februarii MDCXII in simili formâ Brevis expeditas litteras statuit et ordinavit, quod omnes et singuli confratres praedicti locorum Ordinariis subesse deberent, quodque ab hospitalibus, in quibus professionem catenus quilibet emisisset, nunquam amoveretur, nisi ob incorrigibilitatem, ac de Ordinariis, quibus dicta hospitalia subessent, licentiâ, nec etiam transferrentur de uno hospitali ad

Clemens VIII prius hospitalia congregationis Italiae locorum Ordinariis subiecit.

1 Huiusmodi litterae in Bullario non sunt n. r.
2 Hanc vocem licentiâ nos addimus (n. r.).

aliud, nisi pariter de Ordinariorum licentia, ac tam hospitalis a quo, quam Ordinarii ad quem transferrentur¹, ac de cetero votum tantum inserviendi ipsis hospitalibus sub praedicta Ordinarii obedientia emitterent. Subinde vero, cum experientia compertum fuisset, congregationis praedictae hospitalia et loca pia in Italia existentia sic ad invicem separata, et alicuius communis superioris, qui ea, eorumque confratres ad primaevi instituti observantiam restitueret et eosdem in ipsa conservaret, regimine destituta, gravia incommoda et damna passa fuisse, et in dies pati, ita ut, nisi de aliqua regiminis forma eis provideretur, facile evenire posset, ut Congregatio ipsa in totum extingueretur et corrueret; dictus Clemens praedecessor per alias similes suas sub die ix septembris mxcvi expeditas litteras², eidem Congregationi Ioannis Dei, et³ singulis eius hospitalibus et locis in Italia iam receptis et in futurum recipiendis, eorumque confratribus et personis tunc et pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, praerogativis, gratiis, facultatibus, indultis et indulgentiis a felicis recordationis Pio V., Gregorio XIII et Sixto V, aliisque Romanis Pontificibus, Congregationis hospitalibus et locis Hispaniarum, ac hospitali sancti Ioannis Calabiae in insula sancti Bartholomaei de Urbe eiusdem Congregationis Ioannis Dei, in genere vel in specie concessis et confirmatis (citra tamen facultatem professionem emittendi et sacros ordines suscipiendi, et citra exemptionem a iurisdictione Ordinariorum locorum, quibus eos omnino subesse voluit) perpetuo uti, frui, potiri et gaudere in omnibus et per omnia possent et valerent, perinde ac si ipsis nominatim et aequae principaliter concessa fuissent: ita

tamen, ut confratres in quocumque Italiae loco iam recepti statim et deinceps recipiendi in Congregatione praedicta debito tempore votum inserviendi eorum hospitalibus sub Ordinarii loci obedientia in manibus eiusdem Ordinarii aut maioris confratris emittere, ac hospitalitatem pro his infirmis, quos recipere et curare consueverant, quatenus fieri potuisset, exercere, tenerentur; utque unus confrater in maiorem ab omnibus prioribus quorumcumque hospitalium et locorum dictae Congregationis in Italia existentium Romae in hospitali sancti Ioannis Calabiae praedicto per secreta suffragia maioris partis vocalium eligeretur, cuius officium ad sexennium tantum durare deberet, ita ut, finito sexennio, iterum eligi, aut confirmari, nisi lapso altero sexennio, minime posset; duo item consilarii et duo visitatores in eodem loco, ac eisdem modo et forma eligerentur, quorum consiliariorum et visitorum, nec non etiam singulorum priorum officium ad triennium tantum duraret, et, finito dicto triennio, ad idem officium nemo posset iterum eligi, vel in eo confirmari, nisi alterum triennium intercederet. Praeterea, quod confratres huius Congregationis sacerdotes aut in sacris ordinibus constituti esse non possent, nec ad huiusmodi sacros ordines promoveri valerent, sed iuxta primaevum eorum institutum in simplicitate pauperibus infirmis, ut praefertur, inservire deberent, etiam statuit et ordinavit.

§ 2. Et subinde, pro parte confratrum eius Congregationis nobis exposito, quod omnes domus regulares Congregationis praedictae magna incommoda et damna patiebantur, ex eo quod confratribus praedictis ascensus ad sacros ordines, ut praefertur, interdictus esset:

§ 3. Nos, supplicationibus eorundem confratrum nobis humiliter porrectis inclinati, per similes nostras sub die prima

Aliqui statuit, prohibens, quominus confratres ad sacros ordines promoverentur.

Confratres ad Paulum Papa V super ultimo decreto recursum habuerunt.

Qui unum ex his sacris initiari posse concessit.

Julii MDCIX expeditas litteras¹ quod in quolibet domo dictae Congregationis unus confrater dumtaxat arbitrio tunc pro tempore existentis eiusdem Congregationis apud nos et Apostolicam Sedem protectoris ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines a suo Ordinario, vel, de eius licentia, a quocumque maluisset catholico antistite gratiam et communionem praedictae Sedis habente, ad titulum hospitalitatis huiusmodi promoveri, et promotus in illis etiam in altaris ministerio ministrare, modo tamen, praevio diligenti examine, ad hoc idoneus repertus foret, neque aliud ei obstaret canonicum impedimentum, et ante sex annos saltem Congregationis huiusmodi regulam professus fuisset, libere et licite valeret, apostolicam auctoritate licentiam concessimus et indulimus, utque sic promoti nullum officium, munus aut administrationem in dicta Congregatione gerere aut exercere possent, sed missis celebrandis aut sacramentis ministrandis tantummodo vacare deberent; et si eorum aliquem, suis ita exigentibus demeritis, dictae Congregationis habitu postea privari contigisset, ipso facto et absque ulla declaratione ab ordinum huiusmodi exercitio statim suspensus esset et esse censeretur, eadem auctoritate statuimus, et alias, prout in dicti Clementis praedecessoris, et nostris litteris praedictis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Et modo eadem congregationis Italiae in religionem erigit sub tribus votis substantialibus, et quarto de iuvandis infirmis sub regula sancti Augustini et iurisdictione Ordinariorum.

§ 4. Cum autem, sicut dilecti filii frater maior, ac consilarii, provinciales² et priores eiusdem Congregationis Italiae nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro feliciore eiusdem Congregationis statu atque directione, ac etiam ut Congregatio ipsa maioribus in dies ad divini numinis laudem et gloriam, pauperumque infirmorum solamen atque subsidium, proficiat

incrementis, ad emissionem trium votorum substantialium religionis, ultra quartum de iuvandis infirmis huiusmodi, per nos admitti, et ut infra sibi indulgeri, ac alias statui et ordinari summopere desiderent; nos, qui similia opera pia et meritoria Deo accepta ministerio nostri pastoralis officii libenter promovemus, piis fratris maioris ac consiliariorum, provincialium et patrum praedictorum votis benigne annuere, illosque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore consentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum, quibus huiusmodi negotium diligenter examinandum et nobis referendum commisimus, consilio, et nobis attributae potestatis plenitudine, praesentium tenore¹, perpetuo statuimus et ordinamus, ut, quotquot in posterum ipsam Congregationem Italiae nuncupatam ingredi voluerint, anno probationis expleto, ac alias iuxta sacrorum canonum et decretorum eiusdem Concilii Tridentini praescriptum, tria vota substantialia obedientiae, castitatis et paupertatis, ac praeterea quartum de iuvandis infirmis in suorum superiorum manibus solemniter emittere, vel a Congregatione praedicta eici debeant: qui vero in eadem Congregatione ad praesens reperiuntur, ad vota, ut praefertur, emittenda minime cogi possint, sed sit in cuiusque optione, aut vota huiusmodi emittere, aut cum

¹ Quas vide in tom. xi, pag. 570 (R. T.).

² Edit. Main. legit *provinciale* (R. T.).

¹ Edit. Main. legit *tenores* (R. T.).

Deinde ad reparandum regimineti disciplinae nam.

Privilegia congregationis Hispaniae eidem concessit.

¹ Edit. Main. legit *transferretur* (R. T.).

² Quae habentur in *Bull.* tom. x, p. 296 (R. T.).

³ Edit. Main. legit *ut* (R. T.).

priori voto de infirmis iuvandis in dicta Congregatione perseverare; huiusmodi autem personas, quae elapso probationis anno quatuor vota praedicta solemniter emisierint, vere ac proprie religiosos, ac proprios et veros regulares esse, ac protalibus ab universis christifidelibus habendos et recipiendos, illamque veram et propriam sub regulâ sancti Augustini religionem esse, ac inter reliquas Ecclesiae Catholicae religiones sine cuiusque praedicio esse connumerandam, eamque, ac eius tam in Italia quam sub iurisdictione fratris maioris praedictae Congregationis in Germania, Gallia, et Polonia erecta et de cetero erigenda hospitalia, quae sub eadem Congregatione Italiae comprehenduntur, iurisdictioni Ordinariorum perpetuo subesse debere, salvâ tamen illius apud nos et Apostolicam Sedem protectoris, iuxta illius facultates, ac fratris maioris pro tempore existentium auctoritate et iurisdictione.

Conciliariorum officium ad sexennium durare statuit.

§ 5. Praeterea, quod consiliariorum praedictorum, tam in capitulo generali ultimo celebrato electorum, quam de cetero eligendorum officium ad sexennium duret, et finito sexennio huiusmodi ad idem officium nemo possit iterum eligi, vel in eo confirmari, nisi alterum sexennium intercedat, salvis aliis et illaesis remanentibus in omnibus et per omnia tam Clementis praedecessoris, quam nostris litteris praedictis.

Clausulas praeservativas, et decretum irritans apponit.

§ 6. Praesentes vero litteras, et in eis contenta quaecumque, nullo unquam tempore de nullitatis vitio notari, impugnari aut in ius vel controversiam revocari posse, sed semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ubique indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus

super his a quoquam, quavis autoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

§ 7. Non obstantibus institutionibus hospitalium et locorum huiusmodi, necnon apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariisque derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII februarii MDCXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 13 februarii 1617, pontif. an. XII.

CCLXXXVII.

Erectio Congregationis clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum ad pauperes scholares pie et absque ullo praemio docendos et erudiendos¹.

Paulus Papa V,

ad perpetuam rei memoriam.

Ad ea, per quae christifideles piis moribus et doctrinâ mature imbuantur, sollicitae considerationis dirigentes intuitum,

Exordium.

¹ Hoc opus erudiendi et docendi pauperes scholares demandaverat hic idem Paulus Congregationi clericorum secularium B. Mariae, supra in Const. CCXLII, pag. 243.

ea, quae proinde interdum facta sunt, iustis ita suadentibus causis, immutamus, ac aliâs, ut pium et maxime laudabile opus pauperes erudiendi et instituendi huiusmodi in dies magis ad Dei gloriam promoveatur, officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout personarum et temporum qualitatibus pensatis conspiciamus salubriter in Domino expedire.

Hic Pontifex regimen scholarum piarum in Urbe erectarum et erigendarum delegavit congregationi clericorum secularium beatae Mariae in constitutione citata in rubrica.

§ 1. Aliâs siquidem, cum accepissemus, quod opus scholarum piarum, a nobis in Urbe nostrâ ad pauperes erudiendos et instituendos erectarum, uberes fructus ferrebat, nos felici eiusdem operis progressui consultum esse cupientes, curam, regimen et administrationem dictarum in Urbe erectarum, et aliarum piarum scholarum pro tempore erigendarum, dilectis filiis praeposito generali et clericis secularibus Congregationis beatae Mariae cum certis tunc expressis conventionibus inter eos et dilectum etiam filium praefectum scholarum huiusmodi, de consensu venerabilis fratris nostri Benedicti episcopi Praenestini cardinalis Iustiniani nuncupati, earundem scholarum protectoris, initis, commisimus et demandavimus, et aliâs prout in nostris desuper in simili formâ Brevis sub die quartâ Januarii MDCXIV expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur¹.

His secularibus curis se abdicare nolentibus, irritat Paulus praecedentes litteras.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, clerici seculares praefati honorum stabilium possessione se abdicari nolint, propterea quod aliis numeribus et exercitiis iuxta regularia eiusdem Congregationis instituta, apostolicâ auctoritate confirmata, ne vacent, impediri se sentiant, et huiusmodi exercitiis potius operam dare, quam praedictas scholas regere malint, nos, ne tam pium ac praesertim pauperum liberorum christianae educationi et eruditioni proficuum opus aliquod propterea detrimen-

¹ Vide locum cit. in notâ ad rubricam (n. r.).

tum patiatur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ, ac maturâ deliberatione nostris, litteras nostras praedictas, omniaque et singula in illis contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, revocamus, cassamus et annullamus, ac revocatas, cassatas et annullatas, nulliusque roboris vel momenti esse et fore, decernimus et declaramus.

§ 3. Praeterea in domo earundem scholarum Urbis praedictae unam congregationem scholarum piarum ab uno praefecto regendam et gubernandam, quae de cetero perpetuis futuris temporibus Paulina pauperum Matris Dei scholarum piarum nuncupari, nec ultra viginti ab Urbe milliarum extendi, neque ullum locum, in quo scholae piæ non sint, domibus novitiorum exceptis, habere et qui eidem congregationi nomen dare voluerint, finitis duobus probationis annis, omnes, tam ad sacros etiam presbyteratus ordines promoti et clericali caractere dumtaxat insigniti, quam fratres operarii, tria simplicia vota paupertatis videlicet, ac castitatis et obedientiae, super quibus a nemine, praeterquam a Romano Pontifice pro tempore existente dispensari possint, emittere, ac gratis, et nullo stipendio, mercede, salario, aut honorario accipiendo, ad pueros in primis elementis, grammaticâ, computo, ac praecipue in fidei catholicae rudimentis erudiendos, bonis et piis moribus imbuendos, ac demum christiano more educandos operam, laborem ac studium conferre debeant, sine alienius praedicio, de novo erigimus et instituimus; ita videlicet, quod qui simplex paupertatis votum, ut praefertur, emisierint, quamdiu in praedictâ congregatione permanserint, cuiuscumque domini, iuris et proprietatis incapaces sint, idemque paupertatis votum summam in iis paupertatem inducat, tam

Congregationemque specialem, pauperum Matris Dei nuncupandam, et ab uno praefecto regendam erigit, ut hic, et non ultra viginti milliarum ab Urbe voluit extendi.

¹ Vocem *ad* nos addimus (n. r.).

in particulari, quam in communi, ita ut nihil omnino iuris habeant, sed nec habere aut acquirere quovis titulo possint, in bonis, seu ad bona, quae vocantur immobilia, vel quae pro immobilibus habentur; huic vero paupertati omnia ad eorum usum pertinentia, cibos, vestes, suppellectilem, tam sacram quam profanam statui et instituto convenientia, domos vero, hortos contiguos domibus, ecclesias, sacristias, oratoria, ac scholas, et huiusmodi immobilia, quae pariter usui eorum destinantur, similiter convenientia, ut praefertur, et praeterea in dominio Romani Pontificis pro tempore existentis, mobilia vero in dominio ipsorum, in communi tamen esse debere, similiter decernimus et declaramus. Dictarum vero in Urbe et extra eam infra viginti milliaria erectarum et pro tempore erigendarum piarum scholarum et congregationis praedictae sic erectae praefecturam, curam, regimen et administrationem dilecto filio Iosepho Calasantio, scholarum praedictarum nunc praefecto, ad nostrum beneplacitum committimus et demandamus, ita quod liceat Iosepho et congregationi huiusmodi, eorundem et aliarum scholarum huiusmodi, simul atque erectae fuerint, honorum corporalem, realem et actualem possessionem, praesentium vigore, capere et apprehendere, et illa in scholarum praedictarum beneficium possidere. Insuper duodecim eiusdem congregationis clericis, qui votum paupertatis, ut praefertur, emiserint, ut, arbitrio nunc et pro tempore existentis apud nos et Sedem Apostolicam eorundem scholarum protectoris, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines a quocumque maluerint catholico antistite gratiam et communionem eiusdem Sedis habente ad titulum paupertatis huiusmodi promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare, dummodo tamen ad hoc idonei reperti fuerint, neque

aliud illis canonicum obstet impedimentum, possint¹; ita tamen, quod si ex dicta congregatione exire, sive emitti contigerit, tamdiu suspensi ab executione ordinum susceptorum remaneant, quamdiu in redditibus tantum habuerint, quantum ad congruum eorum sustentationem sufficiat.

§ 4. Insuper Iosepho et Congregationi huiusmodi de consensu dicti Benedicti episcopi et cardinalis, ac pro tempore existentis protectoris, ut pro felici Congregationis praedictae, illiusque domorum et scholarum regimine, quaecumque statuta, capitula, ordines et decreta necessaria et opportuna, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria, per Apostolicam Sedem approbata et confirmanda facere et edere, illaque pro tempore, prout eis videbitur et expediens fuerit, praevia simili approbatione et confirmatione, mutare, alterare, corrigere et in melius reformare libere et licite valeant, auctoritate et tenore paribus, concedimus et indulgemus.

§ 5. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque semper et perpetuo valida, firma et efficacia fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac praefecto, eiusque sociis praedictis in omnibus et per omnia plenissime suffragari;

§ 6. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus litteris nostris praedictis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud sanctam Mariam

¹ Vocem *possint* nos addimus (n. τ.).

Eidem congregationi facultatem tribuit constitutioni pro eius regimine, condendi et immutandi.

Decretum, quod haec bullae perpetuo duret.

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi martii MDCXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 6 martii 1617, pontif. an. XII.

CCLXXXVIII.

Quod fratres Minores Conventuales Ordinis sancti Francisci semel in mense, primâ die non impedita alio festo novem lectionum, officium de ipso sancto Francisco, prout recitatur in die festo eiusdem, recitare possint et valeant.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Domini nostri Iesu Christi, qui confessores suos aeternae gloriae praemio donat in caelis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ex iniuncti nobis pastoralis officii debito, ut eorundem Christi confessorum nomen amplioribus in dies honoribus decoretur, libenter procuramus, et christifidelium praesertim sub piis illorum institutis Deo militantium, quae peculiarem erga illos cultum respiciunt, votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Supplicatio facta Pontifici.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius frater Bonaventura a Carpanzano procurator generalis Ordinis fratrum Minorum Conventualium a sancto Francisco ad decorem et utilitatem domus Dei universae fundati, nobis nuper exponi fecit, fratres dicti Ordinis pro singulari quem erga dictum S. Franciscum eiusdem Ordinis, ut praefertur, fundatorem, gerunt devotionis affectu, officium de eodem sancto Francisco, ut infra, recitare posse summpere desiderant;

Concessio de qua in rubrica.

§ 2. Nos, piis eorundem fratrum desideriis in praemissis benigne annuere, illos-

¹ Franciscum Sanctorum catalogo adscripsit Greg. X in sua Const. XII *Mira*, tom. III, pagina 438; eiusque festum sub ritu duplici servari iussit postea Sixtus IV in Const. IV *Practura* (in h. n. edit. v, tom. v, pag. 209).

Bull. Rom. Vol. XII.

49

que specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus dicti Bonaventurae nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis; de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, eisdem fratribus Minoribus Conventualibus, ut officium de eodem sancto Francisco semel in mense, primâ die non impedita alio festo novem lectionum, prout ab ipsis recitatur in die festo eiusdem sancti Francisci, recitare libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, licentiam et facultatem perpetuo concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis (etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis) statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XX martii MDCXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 20 martii 1617, pontif. an. XII.

CCLXXXIX.

Confirmatio constitutionum religionis fratrum Joannis Dei Ordinis sancti Augustini.

Paulus Papa V,
ad perpetuam rei memoriam.

Ea, quae pro Congregationum in Ecclesia Dei, ad illius laudem et gloriam, pauperumque solamen atque subsidium provide sancteque institutarum, felici di-

Derogatio contrariorum.

Prooemium.

rectione ac gubernio ab eorum superioribus in capitulis generalibus facta et ordinata fuisse dicuntur, ut firma et illibata persistent, libenter, cum a nobis petitur, apostolicae confirmationis robore communitur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Isti fratres considerent nonnullas constitutiones pro congregationis regimine in capitulo generali. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii frater maior et consiliarii Congregationis Ioannis Dei Italiae, quod in capitulo generali eiusdem Congregationis in illius hospitali sancti Ioannis Calabritae de Urbe novissime celebrato, quaedam constitutiones seu statuta, prosperum ipsius Congregationis statum ac regimen concernentia, edita et facta fuerunt.

Quas supplicavit Pontificem ut confirmare dignetur. § 2. Quae, pro maiori eorum firmitate et observantia, apostolicae confirmationis robore communitur plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut super praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Qui modo eas approbat et confirmat. § 3. Nos igitur, fratrem maiorem ac consiliarios praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones seu statuta huiusmodi, dummodo sint in usu, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis, nostrisque et Romanorum Pontificum praedecessorum constitutionibus, regularibusque dictae Congregationis institutis non adversentur, nec revocata aut sub aliquibus revocationibus comprehensa sint, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque

1 Aptius legeretur absolutas (n. r.).

inviolabilis et apostolicae firmitatis robur adiicimus.

§ 4. Ac omnes et singulos, tam iuris quam facti, defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Suppletque defectus.

§ 5. Ac constitutiones seu statuta huiusmodi in eadem congregatione perpetuo observari;

Ac eas servari mandati in congregatione.

§ 6. Sicque, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definituri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Ita et non aliter iudicari decernit.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die xv aprilis mdcxvii, pontificatus nostri anno xii.

Dat. die 15 aprilis 1617, pontif. an. xii.

CCXC.

Confirmatio quorundam statutorum universitatis studii generalis Viennensis.

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam.

In supereminenti Apostolicae Sedis specula, meritis licet imparibus, disponente Domino, constituti, et attente considerantes quantum a litterarum studiis catholica fides augeatur, divini numinis cultus protendatur, veritas agnoscat, et iustitia colatur, ad ea, per quae studia huiusmodi felicia in dies suscipiant incrementa, sedulo intendimus, ac officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout pia catholicorum principum vota id exposcunt, ac alias conspicimus salubriter in Domino expedire.

Exordium.

§ 1. Sane, charissimi in Christo filii nostri Matthiae Romanorum regis in im-

Matthias imperator refert statuta edita

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

pro presbyteris Societatis Iesu lectoris philosophiam in universitate Viennensi.

peratorem electi nomine nobis nuper expositum fuit, quod, cum, pro felici studiorum philosophiae in gymnasio universitatis studii generalis Viennensis directione, praeter theologiam, philosophia etiam in eodem gymnasio per presbyteros Societatis Iesu de cetero doceri debeat, religiosi Societatis praedictae docere debebunt philosophiam, et ideo abstinere ab ea docenda in suis scholis. Et licet olim plures ex dicta Societate quam duo professores theologici ad facultates universitatis non admitterentur, nihilominus, praeter duos religiosos theologiae professores, qui philosophiam docturi sunt, tres ex iisdem religiosis ad facultatem philosophicam, tamdiu quam lecturi sunt, et non amplius, admittentur, ita ut semper quinque de Societate praedicta et non plures nec pauciores universitatis membra censeantur; assignabunturque in perpetuum praedictis religiosis tres professorae, in philosophia nempe, logica, sive organum Aristotelis, et philosophia primaria; et hoc quidem ita, ut logicus absolutam logicam ad philosophiam et metaphysicam transeat; tum alius, qui logicam incipiat, succedat: et sic semper tres professores philosophiae ex religiosis et tres cursus singuli in universitate ab ipsis edoceantur eo modo quo haec in ipsorum collegio docere consueverunt. Ut autem haec successio ita commode continuari possit, professor logicus logicam et quatuor libros primos physicorum intra biennium pro baccalaureandis; philosophi vero reliquos quatuor libros physicorum, libros de generatione et corruptione, de caelo, meteoris, libros de anima, metaphysicam intra idem tempus pro magistrandis absolvent. Quique de Societate philosophiam in universitate profitebuntur se in omnibus statutis universitatis et facultatis conformes

1 Hic et postea tres professorae non satis distinctae videntur n. r.

reddent, eruntque promoti magistri, et actum repetitionis, per quem et non secus ad facultatem admittentur, infallibiliter observabunt. Quia vero religiosi in universitate docturi perpetui a consiliis facultatis non erunt, ne subinde succedentes religiosi professores de Societate semper ultimum locum in facultate obtinere cogantur, assignabitur illis locus post decanum et senioremem facultatis, isque perpetuus. Et quamvis alii magistri ad consilia petentes facultati duos florenos et quatuor solidos numerare debeant, et promoti magistri non admittantur nisi biennio post promotionem expleto, utrumque tamen religiosis remittitur, cum hoc, ut statim post actum repetitionis facultatis membra censeantur, ita tamen, ut nullis oneribus et officiis facultatis et consistorii graventur, sed solum publicis universitatis actibus et processibus interesse debeant, quibus alii professores universitatis intersunt, et ad examina ordinandorum. Praeterea, cum facultatis philosophiae antiquissima statuta velint, ut baccalaureandi et magistrandi ad examen admittantur, et coram facultate testimonia inscriptionis, item auditarum lectionum a professoribus ordinariis, et vitae honeste transactae producant, alia tamen ratio cum alumnis et convictoribus apud religiosos Societatis Iesu habebitur: nam religiosorum praedictorum testimonia pro promotione obtinenda sufficient. Quapropter, cum alumni et convictores ad baccalaureatus et magistrandi gradus aspiraverint, religiosi philosophiam profitentes audire tenebuntur, ceteri autem religiosorum discipuli et paedagogi, qui extra convictum et alumnatum censentur, praedictos gradus assequi in universitate non poterunt, nisi binis quoque aliorum professorum lectionibus ingenuissime operam navarint. Circa sub-

1 Edit. Man. habet facultates n. r. 2 Commet. et nos ad litem (n. r.).